

MUSAVAT

Qurucusu: Rauf Arifoglu Gündəlik qəzet 24 yanvar 2019-cu il Cümə axşamı № 17 (7187) Qiyməti 60 qəpik

Xəbər

**Qarabağ
Komitəsi
mitinq
təyin
etdi - icazə
veriləcəkmi...**

yazısı sah.10-da

Gündəm

İlham Əliyevlə Paşinyanın Davos görüşü erməniləri təşvişə saldı

Azərbaycan rəhbərliyinin qətiyyətli mövqeyi Ermənistani ciddi şəkildə narahat edir

yazısı sah.3-də

Prezident İlham Əliyev Davosda mühüm görüşlər keçirdi

yazısı sah.3-də

Müxalifətin "geri çəkilmə" iddiası və ya iqtidarin qələbəsi...

yazısı sah.4-də

Vurulmuş məmurlar müxalifətə meyl edərsə...

yazısı sah.5-də

Yaqlanddan acı etiraf: "Azərbaycanlı köckünləri geri qaytarmağa gücümüz çatmır..."

yazısı sah.11-də

Ekspert deputatin villa davasının gizlinlərini açdı

yazısı sah.12-də

Göyçaylı milyarderi italiyalılar necə soyub - bir boşanmanın tarixçəsində yeni pərdə

yazısı sah.13-də

Bakı Nəqliyyat Agentliyinin ləğvi təklif edilir

yazısı sah.15-də

"Halal" qidaların 80 faizinin istehsalçıları qeyri-müsəlmandır...

yazısı sah.14-də

Gürcüstanda iki azərbaycanlı "donuz qripi" nə yoluxdu - reanimasiyadadırlar

yazısı sah.2-də

Müğənni Abbas Bağırov köməkçisini tutdurdu

yazısı sah.14-də

ƏLİYEVDƏN, ƏRDOĞANDAN VƏ... PUTİN'DƏN PAŞINYANA "EV TAPSIRİQLARI"

Qarabağ məsələsində Ermənistana təzyiqlər artır; İrəvan künçə sıxlıq? **Politoloq:** "Erməni baş nazir iki daş arasındadır..."

Vergi yükü və kağızin qiymətinin artması qəzəfləri qəliz duruma salıb

Ələsgər Süleymanov: "Yeni vergi qaydaları bir neçə istiqamətdə çətinliklər yaradır"; **Akif Aşırı:** "Elə xərclər var ki, onları təsdiqləmək mümkün deyil"

yazısı sah.6-də

Sülhəddin Əkbər:
"Siyasi səhnədə aktivliklə yanaşı, gərginlik də artacaq"

yazısı sah.10-də

Deputat Cavanşir Feyziyev:
"Beynəlxalq platformaları rəqiblərimizin ixtiyarına verə bilmərik"

yazısı sah.7-də

Fəzail Ağamalı:
"Azərbaycan yox, Ermənistan sülhə hazırlanmalıdır"

yazısı sah.9-də

“Dövlət başçısının mövqeyi KTMT ilə bağlı gözləntilərə nöqtə qoymuş oldu” - Arzu Nağıyev

“Azərbaycanın Kollektiv Təhlükəsizlik Müaviləsi Təşkilatı (KTMT) daxil olması ve ya təşkilatda müşahidəçi statusu alması məsələsi hələ qarşıya qoyulmayıb”. Bunu Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev Davosda Ümumdünya İqtisadi Forumu çərçivəsində “RIA Novosti”yə açıqlamasında deyib və bir sərənətənən gözləntilərinə son qoymuş olub.

Tətirənək ki, Rusiyadan rəsmi və qeyri-rəsmi səviyyədə bir sərənətənən Azərbaycanın Gömrük İttifaqına, Avrasiya İqtisadi Birliyinə və KTMT-yə üzv olması ilə bağlı isteklər ifadə olunurdu. Hətta Rusyanın baş diplomatı səviyyəsində belə bir istek ifade olunmuşdu. Ermenistan tərəfi isə daha çox uzağa gedərək Azərbaycanın KTMT-yə üzvlüyü ilə bağlı məsələyə veto qoymaçını iddia etmişdi. Üstəlik, son zamanlar KTMT-də mövqeləri sarsılan İrəvanda belə iddialar eşidildi ki, üzv ölkələr Azərbaycanı quruma üzv, yaxud müşahidəçi statusla qəbul etməkdən ötrü hazırlıq görürler. Lakin Azərbaycan prezidenti Davosda “Bu məsələ hələ ki, müzakirə mərhələsində deyil” - deməklə Bakının prinsipial mövqeyini nümayiş etdirdi.

Azərbaycanın KTMT-yə üzv olacağını iddia edənlər unudurlar ki, 2019-cu ildə, yeni bir neçə aydan sonra Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatının XVIII Zirvə toplantısına ev sahibliyi edəcək. Üstəlik, 2019-2022-ci illər ərzində Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi də həyata keçirəcək. Hesab olunur ki, Qoşulmama Hərəkatının Bakıda keçiriləcək 18-ci Sammitinin həm də böyük remzi mənası var. Belə ki, Avropa qitesi 1989-cu il Belgrad Sammitindən 30 il sonra Qoşulmama Hərəkatında iştirak edən ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının görüşünə yenidən ev sahibliyi imkanı qazanacaq. Burada Bakının mühüm rolunu xüsusi qeyd etmek lazımlı gəlir.

Politoloq Arzu Nağıyev “Yeni Müsavat”a dedi ki, dövlət başçısının mövqeyi KTMT ilə bağlı gözləntilərə nöqtə qoymuş oldu: “Azərbaycan prezidenti cənab İlham Əliyev Azərbaycanın KTMT-yə üzvlüyü və ya müşahidəçi statusu ilə bağlı birmənali şəkildə qeyd etdi ki, bu məsələ, ümumiyyətə, gündəlikdə yoxdur. Bunu prezident ona görə bildirdi ki, əgər KTMT-yə daxil olan bir dövlət digər bir dövlətin ərazi bütövlüyünə qarşı işğalçılıq siyaseti həyata keçirirse və işğal etdiyi torpaqları qeyri-sərtərəfli tərk etməkdən imtiina edirsə və separatçılıq siyaseti yürüdürsə, eyni herbi blokda təmsil edilə biləməz, bu, birbaşa Ermənistana və onun yürütdüyü işğalçılıq siyasetinə addır. Yəni nə qədər ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll edilməyib, KTMT üzvlüyündən səhəbə gedə bilməyəcəyini bir daha Azərbaycan prezidenti bəyan etdi”.

A. Nağıyevin fikrincə, dövlət başçısının mövqeyi KTMT üçün çox ciddi bir sınaqlıdır və onlar da bundan nəticə çıxarmalıdır: “Eyni zamanda heç KTMT-nin nizamnaməsinə də uyğun gəlmir. Əgər Rusiya bunu isteyirse, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində maraqlı olmalıdır. Əks halda, Azərbaycanı KTMT-yə üzv etmək mümkün olan məsələ deyil və Azərbaycanın da buna ehtiyacı yoxdur”.

□ Cavid TURAN,
“Yeni Müsavat”

**Qəzet, jurnal və
kitab əldə etməyin ən rahat yolu!**
Siz sıfariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana
çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfeli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01

QHT Şurasının qrantlarının razılışdırılması üzrə Komissiyasının iclası keçirilib

Dünən QHT Şurasının cənab prezident İlham Əliyevin “Dövlət orqanları tərəfindən qeyri-hökumət təşkilatlarına qrant verilməsinin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası ilə, gənclər siyaseti sahəsində qrantlara münasibətdə isə həmçinin Azərbaycan Respublikasının Gənclər Fondu ilə razılışdırılması Qaydası”nın təsdiq edilməsi barədə fərmanının icrasını təmin etmək məqsədilə yaratdığı Komissiyanın ilk iclası keçirilib.

Şura sədri, Milli Məclisin təqdim etdiyi layihələrlə bağlı deputatı Azay Quliyev iclası qiyamətləndirmə apararaq həacaraq komissiyanın dövlət qurumlarının qrant müsabiqələri zamanı təkrarlılıq yol verməməsi, dövlət vəsaitinin cəmiyyət üçün aktual olan ictimai problemlərin həllinə yönəldirilmesi, ümumilikdə dövlətin bu istiqamətdə siyasetinin daha effektiv şəkilde icrasını təmin etmək məqsədilə yaradıldıqını deyib.

A.Quliyev komissiyanın şura adından 11 dövlət qurumunun qrant müsabiqəsinin mövzuları və QHT-lərin ora

Gürcüstanda “donuz qrip” nə yoluxmuş iki azərbaycanlı reanimasiya şöbəsinə yerləşdirilib

Gürcüstanın Marneuli rayonunda “donuz qrip” adlandırılan A (H1N1) virusuna yoluxmuş 3 nəfər xəstəxanada müalicə olunur.

“Report”un Gürcüstan bürosunun verdiyi xəbərə görə, onlardan ikisi yerli azərbaycanlıdır.

Pasiyentlər reanimasiya şöbəsinə yerləşdirilib. Bir azərbaycanının vəziyyəti ağır, digərininki isə stabil qiymətləndirilir.

Xatırladaq ki, bu günə qədər Gürcüstanda 19 nəfər “donuz qrip”ndən ölüb. Həzirdə qonşu ölkənin xəstəxanalarında 750-yə yaxın insan qrip virusundan müalicə olunur. Ölkədə 100 min nəfər sahəsində 251 yoluxma hali düşür.

sının təsdiqlədiyi qaydaya uyğun olaraq Gənclər və İdman Nazirliyi, Təhsil Nazirliyi, Mədəniyyət Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə üzrə Komissiyası 2019-cu ildə elan edəcəyi qrant müsabiqəsinin mövzularını şuraya təqdim edib.

Müzakirələrdən sonra bir sıra mövzu təklifləri əlavə olunmaqla bütün müraciətlərlə bağlı müsbət rəyin bildirilməsi haqqında qərar qəbul olunub.

Icləsədə həmçinin komissiyanın daxili təlimatı da müzakirə olunaraq rəy və təkliflər nəzəre alınmaqla qəbul edilib.

Komissiyanın sədri şura üzvü Sahib Məmmədov, katibi Elnur Bağırlı, üzvləri isə Şahin İsmayılov, Əliməmməd Nuriyev, Nərgiz Eyvazova, Fərasət Qurbanov və Elməddin Behbuddur.

□ Musavat.com

“Türkiyə-Rusiya münasibətləri regional təhlükəsizliyə müsbət təsir göstərir” - Ərdoğan

Türkiyə və Rusiya arasında münasibətlər regionda təhlükəsizliyə müsbət təsir göstərir. «Trend»in məlumatına görə, bunu Türkiye Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan bu gün Moskvada rusiyalı həmkarı Vladimir Putinlə görüşü zamanı deyib.

Türkiyə lideri qeyd edib ki, bu gün iki ölkə arasında münasibətlərin inkişafını bütün sahələr üzrə, o cümlədən hərbi və siyasi sahələrdə müşahidə etmək olar.

R.T. Ərdoğanın sözlərinə görə, Ankara və Moskva mühüm müttefiqlərdir.

Qeyd edək ki, Türkiye prezidenti R.T. Ərdoğan Rusiyaya bir günlük səfərə gəlib.

“Bu görüş bundan əvvəlki qeyri-rəsmi görüşlərin davamı kimi qiymətləndirilə bilər” - Hikmət Hacıyev

Azərbaycan Prezidenti Administrasiyasının Xarici siyaset məsələləri şöbəsinin müdürü Hikmət Hacıyev «Trend»in sualını cavablandırıb:

- Mətbuatda Davosda Prezident İlham Əliyevin Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanla görüşü barədə məlumat verilib. Bu barədə əlavə no deyorduniz?

- Bu görüş Davos İqtisadi Forumunun prezidenti Borge Brendenin təşbbüsü ilə keçirilib. Görüş Düşənbə və Sankt-Peterburqda MDB zirvə toplantısı çərçivəsində baş tutmuş qeyri-rəsmi görüşlərin davamı kimi qiymətləndirilə bilər.

Bildiyiniz kimi, danişqılar prosesi Ermənistan və Azərbaycan xarici işlər nazirləri səviyyəsində aparılır. Belə ki, bu ilin 16 yanvar tarixində Parisdə, 2018-ci ilin 3 dekabr tarixində isə Milanda Ermənistan və Azərbaycan xarici işlər nazirlərinin görüşü keçirilib. Qarşidan gələn dövrədə xarici işlər nazirləri səviyyəsində görüşün keçirilməsi nəzərdə tutulub.

Tam formatda dövlət başçıları səviyyəsində görüş bir qayda olaraq ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrli tərəfindən təşkil olunur.

Azərbaycanda 11 ayda 52 mindən çox insan dünyasını dəyişib

Ötən ilin 11 ayı ərzində Azərbaycanda 52 733 ölüm hələ qeydə alınıb və əhalinin hər 1000 nəfərinə ölüm səviyyəsi 5,8 təşkil edib.

«Trend»in məlumatına görə, yeni doğulan körpələrin sayı isə 127 681 təşkil edib və bu göstərici əhalinin hər 1000 nəfərinə 14,2 olub. Körpələrin 53,4 faizi oğlan, 46,6 faizi isə qız uşaqlarıdır. Doğulan körpələrdən əkizlərin sayı 2462, üçəmlərin sayı isə 108 olub.

Ümumilikdə ölkə əhalisinin sayı ilin əvvəlindən 76 493 nəfər artaraq 2018-ci il dekabr ayının 1-i vəziyyətinə 9 974 578 nəfərə çatıb.

Yanvarın 23-də prezident İlham Əliyev Davos İqtisadi Forumu çərçivəsində İşvərədə bir sırə görüşlər keçirib. Görüşlər dünyannın tanınmış şirkətlərinin rəhbərləri ilə baş tutub.

Bələ ki, İl. Əliyev "Procter and Gamble Europe" şirkətinin prezidenti Loik Tassel ilə görüşüb. Görüş zamanı L.Tassel bildirib ki, şirkət təkcə istehlak mallarının satışı ilə məşğul deyil, eyni zamanda ölkədə reklam bazarının inkişafına ehəmiyyətli töhfə verir. Azərbaycanın televiziya məkanında on böyük reklam sıfarişçisi olan şirkət müxtəlif sosial layihələr, idman yarışlarına sponsorluq və digər dəstək tədbirləri həyata keçirməklə sosial məsuliyət missiyasını da yerine yeritir.

Tassel həmçinin bildirib ki, "Procter and Gamble" şirkəti yaranmış biznes mühitindən istifadə edərək regionda fəaliyyətini genişləndirmək istəyir. Bu məqsədə Bakıda fəaliyyətini böyütərkəle Orta Asiya və digər region ölkələrinə öz məhsullarının satışını artırmaq maraqlıdır. Azərbaycandakı mövcud biznes mühiti bu şirkətin regional merkez kimi Bakını seçməsinə səbəb olub.

Prezident İl. Əliyev isə Azərbaycanda yaradılan biznes mühiti, gömrük, vergi və digər sahələrdə həyata keçirilən islahatlardan danışır. Dövlət başçısı şirkətin Azərbaycandakı fəaliyyətinin genişləndirilməsi barədə qərarların düzgün olduğunu vurğulayıb.

Prezidentin yanvarın 23-də növbəti görüşü "VTB-Bank"ın prezidenti və idarə Heyətinin sədri Andrey Kostinla olub. Görüş zamanı Azərbaycanda bank sektorunun inkişafı, bu sahədə özlə sektorun fəaliyyəti üçün dəha əlverişli mühitin yaradılması istiqamətində görülən tədbirlərin ehəmiyyəti vurğulanıb, əməkdaşlığın perspektivləri barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Dünen Prezident İl. Əliyevin Davosda "The Boston Consulting Group" şirkətinin prezidenti və baş direktoru Riç Lesser ilə de görüşü olub.

Görüşdə Riç Lesser "The Boston Consulting Group"un rəqəmsal iqtisadiyyatın inkişafı istiqamətində müxtəlif həll variantları-

nı Metyu Piqas şirkətin 2000-ci ilən Azərbaycanda müxtəlif layihələrin maliyyələşməsi və investisiya məsələlərinin həlli üzrə məsləhət xidmətləri göstərdikləri vurğulayıb.

O, 2017-ci ilde şirkətin Azərbaycan Beynəlxalq Bankının borsalarının şaxələndirilməsində iştirak etdiyi və bankın maliyyə məsləhətçisi olduğunu bildirib. Azərbaycan Beynəlxalq Bankının restrukturizasiyasının uğurla başa çatdığını və bunun beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən də qəbul olunduğunu xüsusi vurğulayan Metyu Piqas Azərbaycanda yaradılan biznes mühitinin, sahibkarlara göstərilən dəstəyin və ölkəmizin iqtisadi uğurlarının "Doing Business 2019" hesabatında əks

olunmasının Azərbaycanda investisiya məsələlərinə dair konfransların və digər tədbirlərin keçirilməsi üçün əlverişli şərait yaratdığını bildirib. Qeyd olunub ki, global şirkətlər və investorlər Azərbaycanda belə böyük tədbirlərin keçirilməsindən çox maraqlıdır. Metyu Piqas maliyyə məsləhətçisi kimi öz xidmətlərini təklif edərək, Azərbaycanda bu sahədə feal əməkdaşlıq üçün böyük potensialın olduğunu deyib.

Prezident İl. Əliyev "Lazard Frères" şirkətinin fəaliyyətindən razılığını bildirib. Dövlət başçısı şirkətə əməkdaşlığın bundan sonra da davam etdiriləcəyini vurğulayıb.

Yanvarın 23-də İlham Əliyev "Suez Group" şirkətinin beynə-

xalq inkişaf üzrə icraçı vitse-prezidenti Erik Gebali ilə görüşüb. Görüşdə Erik Gebali "Suez Group"un Azərbaycanda su infrastrukturunun inkişaf etdirilməsi sahəsində fəaliyyətindən və ölkəmizlə əməkdaşlığın uğurlu olmasına danışır. O, Azərbaycanla əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsində maraqlı olduğunu bildirib. Prezident isə "Suez Group"la əməkdaşlıq çərçivəsində görülən işlərin ehəmiyyətini vurğulayıb, şirkətə əməkdaşlığın ölkəmizdə su infrastrukturunun daha da təkmilləşdirilməsinə böyük töhfə verdiyini qeyd edib.

Azərbaycan prezidenti Davosda Norveçin "Equinor" (keçmiş "Statoil") şirkətinin baş icraçı direktoru Eldar Saetre ilə də görüşüb. Görüşdə "Azəri-Cıraq-Güneşli" yataqlar bloku ilə bağlı SOCAR-la "Equinor" şirkəti arasında əməkdaşlıq məsələləri müzakirə olunub. Dövlət başçısı "Equinor"un Azərbaycanda fəaliyyətini davam etdirməsindən məmənunluğunu bildirib. Söhbət zamanı "Qarabağ", "Əşrefi", "Dan ulduzu" perspektiv layihələri və "Dədə Qorqud" qurğusunun təmiri ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb.

Dünen Prezident İl. Əliyev Davosda İşvərə Konfederasiyasının Prezidenti Ueli Maurer ilə də görüşüb. Bu barədə məlumatı prezidentin mətbuat xidməti yayıb.

□ İqtisadiyyat şöbəsi,
"Yeni Müsavat"

İlham Əliyevlə Paşinyanın Davos görüşü erməniləri təşvişə saldı

Azərbaycan rəhbərliyinin qətiyyətli mövqeyi Ermənistani ciddi şəkildə narahat edir; ermənilər Paşinyanın hərəkətlərində şübhələnir; **politoloq:** "Qoy öz aralarında didişsinlər"

Davos Dünya İqtisadi Forumu çərçivəsində Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin və Ermənistannın baş naziri Nikol Paşinyanın qeyri-rosmi görüşü olub.

AZERTAC xəber verir ki, görüşdə Ermənistən-Azərbaycan Dağılıq Qarabağ münaqışının nizamlamasına dair danışçılar prosesinin cari vəziyyəti müzakirə edilib.

Təəccüblüdür ki, prezidenti İlham Əliyevlə Paşinyan arasında Davosda baş tutan görüşdən sonra erməni baş nazirə qarşı Qarabağ klanının üzvləri tərəfdən kampaniya başladılıb.

Axar.az xəber verir ki, başladılan kampaniya çərçivəsində Serj Sərkisyanın sədri kadrı və

arasında görüşün guya niye baş tutduğunu anlamadığını deyib: "Bütün bunlarda Ermənistən faydası nədir? Niye bununla bağlı informasiya əvvəldən verilmir və ya müzakirələrin mezmunu açıqlanır?" Ter-Petrosyan, Köçəryan və Sərkisyan dövründəki gizliyin səbəbi bəlli idi. Indi bu yoxdur. Niye şəffaflı şəraitində belə şəffaflıq yoxdur? Niye görüşlər belə aktivdır? Erməni tərəfi nəyə çalışır?"

S. Sərkisyanın sadıq kadrı və

hərəkətçilər Partiyasının sədr müvəvvarı olan Armen Aşotyan isə hökumətdən Əliyevlə görüş barədə dətraflı izahat istədiyi və bunun xalqın tələbi olduğunu deyib. Məqəmə odur ki, Sərkisyanın hakimiyəti dönməndə Aşotyan parlamentin Xarici Siyasi Komitəsinə rəhbərlik edib və Qarabağla bağlı hökumətin heyata keçirdiyi siyasetin əsas icraçılarından biri olub. Hazırda Paşinyanı tənqid edən Aşotyan baş nazirən aşkarlıq taleb etsa də özü Sərkisyanın döneminde niye Qarabağ danışçılarından başlıq aşkarlığın olmasına aydınlıq getirməyib.

"Atlas" Araştırmalar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahi-

noğlu "Yeni Müsavat" dedi ki, onun fikrincə, Davos görüşündə tərəflərin Düşənbə görüşündəki müzakirələr davam etdirilib: "Paşinyan Düşənbə zəif baş nazır idi, çünkü Ermənistən parlamenti hələ "Qarabağ klanının" nazareti ndə idi. Ona görə Paşinyan Düşənbədə İlham Əliyevlə qəti bir söz deyə bilməzdə. Buna baxmayaraq, Düşənbə görüşündən sonra atəşkesin pozulması halları azalıb. Odur ki, Paşinyan bu na görə İlham Əliyevlə minnətdər olmalıdır. Əks halda, Paşinyan ciddi problemlərlə üzəsəcəkdi. Rəsmi Baki Paşinyana dekabrda seckini rahat şəkildə keçirməyə imkan tan-

di və o qələbə caldı, "Qarabağ klanını" parlamentdən uzaqlaşdırıldı. Azərbaycan hakimiyəti düşündü ki, "Qarabağ klanı"ndansa Paşinyanla danışçılar aparmaq daha münasibdir. Doğru strategiya idi".

E.Şahinoğlu şübhə etmir ki, Qarabağ etrafında ciddi müzakirələr aparılıb: "Çünki 1 saat yarım az vaxt deyil. Ancaq Paşinyana tanınan limiti uzatmaq da olmaz. Hazırda parlament Paşinyanın təzahüratını təşəbbüs etməyə qərarlıdır. Ona görə də Davos görüşünün məzmunu fərqli olmalıdır və artıq Ermənistən baş nazirinə eləvə vaxt verməyə lüzum yoxdur".

Politoloq Ermenistanda bu görüşle bağlı narahatlığı da təbii saydı: "Paşinyanın mövqeyini zəiflətməye çalışacaqlar. Qoy olsun. Ermənistanda daxili gərginlik bizim de maraqlarımıza uyğundur. Ona görə də qoy öz aralarında didişsinlər. Biz öz mövqeyimizi müdafiə edək, torpaqlarımızın işğaldan azad olmasına çalışaq, danışçılar davam etsin, amma Ermənistən da içerisinde qovğa olsun. Mən hesab etmirəm ki, məsələn, Paşinyan Qarabağla bağlı hansısa güzəste hazırlanır. Ümumiyyətlə, Paşinyan Qarabağ danışçılarına hazır deyil. Çünkü onu daxildə çox böyük problemlər gözəlyir. "Qarabağ klanı" da fürsət axtarır ki, ondan intiqam alınsın. Amma bütün hallarda danışçıların baş tutması və bu cür temaslar eger Ermənistəndə şübhə toxumu yaradırsa, qoy yaratsın. Yeter ki, biz il ərzində torpaqlarımızın azad olunması istiqamətində addımlar ataq".

Diqqətçəkən digər bir məqam var. N. Paşinyan Davos Forumunu tərk edəndən sonra, 25 yanvarda birbaşa Rusiyaya uçacaq. Çok güman ki, o, Azərbaycan prezidenti ilə apardığı danışçıların detallarını da Vladimir Putinə çatdıracaq.

Lakin maraqlı bir xəber yayılıb ki, Putinin qrafikində hələlik Ermənistən baş naziri Nikol Paşinyanla görüş yoxdur. Axar.az xəber verir ki, bunu Rusiya prezidentinin mətbuat katibi Dmitri Peskov jurnalistlərə açıqlamasında deyib. "Mənim bildiyim qədər, görüş planlaşdırılmışdır. Siz bilirsiniz ki, onlar tez-tez telefonla danışçılar aparır və tez-tez görüşürler. Cümə günü prezident üçün kifayət qədər dolu gündür. Ona görə bilmirik ki, hansı dəyişikliklər olacaq", - deyə o bildirib.

Ermənistanda Paris görüşündən sonra çox ciddi narahatlıqlar hökm sürür. İddialar var ki, Pasinyan torpaqların qaytarılması istiqamətində addımlar atmaq niyyətindər və xalqların sülhə hazırlanması anlaşması da bunu təsdiqləyir. Bu arada Ermənistən ictimai tələviziyyəti "Keçmişin dostluğunu və bu günün düşmənciliyi" başlılıq repertaj teqdim edib. Kult.az xəber verir ki, reportajda ermənilərə azərbaycanlılar arasında Qarabağ mühərisindən evvelki elaqələr və geləcəkdə bu dostluğun bərpasından bəhs olunub. Televiziya hazırladı reportajda xüsusi olaraq Tavuş vilayətinin sərhədini Aygepar kəndinin sakinlərini danışdır. Reportajda erməni kəndinin sakinləri sovet dövründə Azərbaycanın Əlibeyli kəndinin sakinləri ilə nece dəstləşti. Elaqələri qurmalarından bəhs edilib. Rəportajda həmçinin iki xalq arasında münasibətin bərpasına nümunə kimi gürcülərlə osetiyallar arasındakı elaqə göstərilir. Jurnalist hazırladı reportajda həmçinin Qarabağ konfliktini "ərazi konflikti" de adlandırb.

Erməni KLV-ları isə Davos görüşünün son ana qədər məxfi saxlanmasından heyretini gizlətməyib və görüş təşəbbüsünün kim tərəfindən gəldiğini araşdırmağa cəhd edib. Davosdan önce həmsədrlerin təşəbbüs ilə keçirilən Paris görüşündə anlaşmaya diqqət çəkən erməni mediası ardınca liderlər seviyyəsində görüşün reallaşdırılmasını təsdiyi sayır. Müşahidələr onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycan prezidentinin qətiyyətli mövqeyi, ərazilərin qaytarılmasında ısrarı olması işgalçi ölkədə təşviş doğurub.

□ E. PAŞASOV,
"Yeni Müsavat"

Mehmanın İl işi, U dönüşü - prokuror mafioza nə demişdi...

Xəlid KAZIMLI

Mehmanla bağlı prosesde U dönüşü ilə cinayet işinə xitam verilmesi çox sevindirici oldu. Müşahidə olunan odur ki, çox adam sevinir. Məyus olanlar da var, deyəsən.

İqtidar təbliğatçıları ona görə sevinirlər ki, onlar əvvəlcədən "bu, gah ağlayan, gah gülən gəncdən qəhrəman düzəltmeyin" deyirdilər, qismən haqlı çıxırlar.

O mənada ki, bir çox siyasi fəallar Mehmandan əzabkeş qəhrəman obrazı düzəldirdilər. Mehmanın son hərəkətləri isə "azadlıq mücahid", "protest simvolu" obrazına uyuşmadı. (Buna görə qətiyyən onu qınamaq olmaz. Amma bu barədə sonra yazardı).

İqtidar yetkililəri ona görə sevinirlər ki, bir blogerin mənəsiz yərə həbsdə saxlanma müddətinin nahaqdan uzadılması cəhdini dövlətin ümde mənafelərinə, reputasiyasına ciddi zərərəydi və ziyanın yarısından qayğılmış yaxşı oldu.

Səmimi müxalifətlər sevinirlər ki, siyasi motivlərlə həbsə alınmış birinə qarşı ədalət bərpə olunur. Demək, bir adamı ürəkdən və güclü şəkildə müdafiə edəndə, nəticəyə nail olmaq mümkündür.

Mehmansevərlər, ona rəğbet bəsləyənlər (bu sırada tənmiş ziyalılar da var) ona görə sevinirlər ki, qısa müddətdən sonra o, öz koloritli siması ilə onların arasında olacaq.

Mehmanın savadını, avantüraya meylliliyini (əslində seçdiyi peşəyə xas işdir) kənara qoyaraq, etiraf edək ki, o, sevimli işsənər, hərəkətləri bir qrup adamda nifrət doğursa da, çox adamda rəğbet oyadır.

Bir sözə, ölkədə çox adam işin bu sayaq dönüşündən məmən qaldı. Amma məyus olanlar da var. Onlar Mehmanın bu cür "sinaraq" azadlıq qazanmaq perspektivini qəbul edə bilmirlər.

Bu "sinmaq" məsəlesi uzun illərdir siyasi arenanın tabularından, ehhkamlarından birekdir. Adam fəallıq göstərir, əvvəlcə nəzarət altına, sonra türməyə düşür. Ailəsinin, özünün nə iztirablar çəkdiyini bərpa, bir də ailəsi bilir.

Amma biz qıçda isti, yayaq otaqlarda oturur, toy-nişandan, ziyaflarlarından, xudmani məclislerden qalmır, həyatımızı yaşayır, başımız ayılanda mehbəs dostumuz üçün "Allah qapısını açsın" kimi heç bir effekt və mənasi olmayan dilek irad edir, ayda, ilde bir dəfə necə olmasıyla bağlı media xəberləri oxuyur, azadlıq çixmaq, əvvəl olunmaq səhbiət çıxanda isə qəti direktivlər veririk: "O, əvvəl ərizəsi yazmamalıdır".

Bu, böyük ədalətsizlikdir. İçəridə iztirablar, məhrumiyyətlər içinde əriyib gedən onun həyatıdır, bizim yox (eyni sözləri "Nida"çı gənclər əvvəl ərizəsi yazaraq, halal azadlıq haqlarını alanda da yazmışdım).

Biz hakimiyyəti ötkəm-ötkəm avtoritarizmdə təqnid edəcəyik deyə gənclər ömürlərinin ən yaxşı vaxtlarını həbsxana-da keçirməli deyillər.

Dəfələrlə yazdım kimi, biz ayrı-ayrı adamların fədakarlığının kölgəsində gizlənməli deyilik, onları qələbət yerinə qoymamalıq, özümüz amfiteatrdə oturub onların döyüşməsinə tamaşa etməmeliyik. Kimə qəhrəman simvolu lazımdırsa, o rolda özü olmalıdır.

Ancaq bu o demək deyil ki, Mehmanın haqqında başladılmış cinayət işinin xitam verilmesi üçün fəallıq göstərən şəxslər də kütəvi şəkildə qinanılmalıdır. Xeyr. Onlar fəallıq və etiraz etməsələr, ajitaj yaratmasalar, məsələ bu yərə gəlib çıxmazdı. Sadəcə, bu qovşa-mərəkədə fərqli rəy bildirən başqalarını söyüb təhqir edənlər qinanmalıdır ki, onlar yene də kuyə getdilər.

Bir məsələ də var: eyni müdafiə kampaniyasını hazırla həbsdə olan başqa şəxslərlə bağlı da etmək olardı, amma nədənsə hamı Mehmanla bağlı qızışdı.

Bunun bir səbəbi Mehmanın simpatikliyidir, başqa bir səbəbi de onun işinin gözlənilmədən, azadlıq çixmasına sayılı günlər qalmış yenidən dəlaşdırılması cəhdini oldu. İctimai-siyasi fəallar bunu həzm edə bilmədilər. Mehman simvol seçildi, boyuna qəhrəman libası biçildi.

Ancaq o da hamımız kimi bir adamdır, Spartak deyil, Mandala deyil, Kamikadze deyil, cavan oğlandır, azadlıqda yaşamaq, dostlaryyla, sevdiklriyle birləşə öz ömrünü sürmek istəyir. Onun həbsi isə heç de "olıqarxların varidatını çəkib göstərdiyinə görə" olmamışdı, bir səhəvə yol vermiş, qırmızı xətti keçmişdi.

Çoxunuzun sevə-sevə baxdığı "Qurdalar vadisi" filmində bir episod var, prokuror mafioz Çakira deyir: "Bir kişilik edib türməyə düşərsən, sonra qırıq arvadlıq edərsən, çıxa bilməsən".

Türməyə düşüb-çixmayanlar, fəal mübariz olmayanlar nə Mehmanı, nə də başqalarını qınamasınlar. Qoy bütün haq-sız həbs yatanların qapısı tezliklə açılsın - fərqi yoxdur amnisitiya ilə, ya əvvəl...

Ölkədə bir qrup şəxslər var ki, siyasi fəaliyyəti ilə bağlı həbs olunanlar azadlıq buraxılınca, ya-xud da hakimiyyət tərefindən onlara bağlı hansısa humanist i addım atılan zaman bunu hökumətin qorxması, geri çəkilməsi kimi qələmə verirlər. Elece de eyni məsələləri Mehman Hüseynovla bağlı gedən proseslər fonunda da müşahidə etdik. Ekspertlər bildirirlər ki, bu kimi yanaşmaların arxasında səvadlısız tohllillər və düşünləməmiş addımlar dayanır ki, nəticədə əziyyətinə məhbuslar çəkirər. Bu, sanki qəsdən edilir və kim-lərinə firqə maraqlarına uyğundur.

strukturları işe qarışdırırlar. Hazırda Avropa Parlamentində müyyən iş tecrübəsi olan adamla temasdayam. Onun mənə söylediyinə görə, həle Avropa Parlamentdə belə bir hal olmayıb. Yeni orada Mehman Hüseynovla bağlı qərar qəbul oluna bilərdi. Bu, normaldır. Ancaq bir günün içərisində anti-Azərbaycan qətnaməsinin qəbulu gülünçdür. İstənilən qətnamənin bir gün içərisində qəbulu Avropa Parlamentində olmayan təcrübədir. Deməli, əslində burada pul uğrunda mübarizə gedirdi. Azərbaycan hökuməti apardığı siyasetdə erməni, gürcü və digər təreflərə qalib gelmişdi və onlar da bunun qib

cib məsələdir".

Politoloq bildirib ki, Qərb Azərbaycan iqtidarinin siyasetini bəyənməsə, bu cür addımlar atmaz: "Paşinyandan əvvəl də Ermenistan hakimiyyəti Avropadan pul almaq üçün min oyundan çıxıblar. Görün ki, Ermənistanın bu qədər yalvarişi fonunda ona ne qədər az miqdarda vəsait ayırlıblar. Bu, Avropanın regionda gedən proseslərə dəyər ölçüsündür. Bundan əlavə, onu da deyim ki, Qarabağ məsələsinin həlli həllədici mərheleyə yaxınlaşır. Ona görə de Avropada bu münaqışdən uzun illər pul yeyənlər narahatdır. Müxalifətdən qardaşlarımıza deyirəm

göstərmək istəyir. Müxalifətdəki bəzi qüvvələr isə bu şəxslərin həbsindən siyasi məqsədlər üçün istifadə edirlər. Müxalifət olaraq çalışmalı yiq ki, həmin insanlar həbsdən çıxırlar. Onlar üzərindən siyaset qurub, hakimiyyətlə mübarizə aparmaq, yaxud da bu şəxslər üzərindən hakimiyyət təzyiq etmək doğru deyil. Hər kəsin bir nömrəli məqsədi onların azad edilməsi olmalıdır. Bu yolda kim nə fədakarlıq lazımdırsa, etməlidir. Müxalifət deyir ki, bu adamları buraxmasan mitinq edəcəyəm, təzqiq edəcəyəm və sairə. Hakimiyyət də cavab verir ki, sən bunu prinsip edirsinə, heç buraxmırıam. Nəticədə həbs

Müxalifətin "geri çəkilmə" iddiası və ya iqtidarin qələbəsi...

Mübariz Əhmədoğlu: "Müxalifəti ən azı aprel ayına qədər baş verən prosesləri ciddi proqnozlaşdırmağa, mahiyyətini dərk etməyə çağırıram"

Tural Abbaslı: "Bəzi qüvvələr şəxslərin həbsindən siyasi məqsədləri üçün istifadə edirlər"

"Yeni Müsavat" a danışan politoloq Mübariz Əhmədoğlu söyləyib ki, humanist addımlara bu cür yanaşılması kökündən yanlışdır:

"İqtidarin əhatə, məlumat dairəsi həddindən artıq genişdir. Mən daha önceki açıqlamada da demişdim ki, Avropa tərefdən dəha ağır tutumlu hadisələr qarşısında olacaq. Avropa Komissiyası ilə Azərbaycan iqtidarinin münasibətləri çox yaxşıdır. Bunun ötən günlərdə səbətə da ortaya çıxdı. Belə ki, Avropa Komissiyası Şərqi Tərefdaşlığı ölkələrinə 12 milyard 980 milyon avro pul ayırdı. Həmin pulun en böyük hissəsi Ukraynaya, ikinci yerde isə Azərbaycana verildi. Deməli, bizim heç bir şəhərən xəberimiz olmadıqda istifadə edə bilərlər. Müxalifət deyir ki, hakimiyyət insan hüquqlarını pozur. Ancaq biz gördük ki, həmin iqtidarin Avropadan ne qədər pul aldı. Qərb siyasetində dəyərləndirmənin pul vahidi çox va-

sasını vətəndaş cəmiyyətindən olan adamları ayağa qaldırmaqla almaq istedilər. Azərbaycan iqtidarı da bunu yaxşı başa düşür. Ona görə də Avropa Parlamentinin Avropa Komissiyasına əlavə təzqiq bacı vəcib bir dövrdür. Öləke prezidenti Davos Forumunda bacıv söz dedi ki, Azərbaycanın KTMT-yə üzv olmaq niyyəti yoxdur. Bu da indiki dövr üçün vacibdir. Ona görə də Azərbaycanın hər bir vətəndaşının atlığı addımın məsuliyyətini dərk etməlidir. Müxalifət en azından aprel ayına qədər baş verən prosesləri ciddi proqnozlaşdırmağa, onun mahiyyətini dərk etməyə və Qarabağ məsələsində hakimiyyətin yanında olmağa çağırıram".

AG Partiya sədri Tural Abbaslı mövzu ilə bağlı "Yeni Müsavat" a bildirib ki, siyasi məhbuslar üzərindən siyaset qurulmasının eleyhinədir:

"Hakimiyyət onları haqsız yerə həbs edib, sonra buraxmaqla dünya siyaseti qarşısında humanizmini, liberallığını

olunanlar 5-6 il haqsız yerə məhbəsde yatırlar. Bu məsələlərdə daha diqqətlə və həssas olmaq lazımdır. Çünkü insan taleyindən, ömründən səhəbət gedir. Ümumiyyətə, yaxşı olardı ki, siyasi fəaliyyətinə görə kimse həbs edilməsin. Hər iki tərefə bəs məsələde diqqətlə olmalıdır. Təbii ki, en böyük məsuliyyət hakimiyyətin üzərine düşür. Çünkü həbs edən təref odur. Müxalifət isə bundan bəzən sui-istifadə edir. Nəticədə məhbuslar əziziyət çəkir. Belə olmalı deyil".

Faktiki olaraq deyilənlərən və müşahidələrdən aydın olur ki, son dövrlərdə iqtidarin humanist davranışları qətiyyən onun geri çəkilməsi deyil, əksinə, onun daxildəki və xaricdəki rəqibləri, eyni zamanda bədxahları üzərində gerəkədən irəliləməsi, qələbəsidir.

□ Əli RƏIS,
"Yeni Müsavat"

2013-cü ildə təsis olunan Milli Şura bu günə kimi birə dəfə "Qarabağ azadlıq" şəhəri ilə mitinq keçirmeyib. Geridə qalan 5 ildə MŞ Bakı məriyasına Qarabağ mitinqi üçün yer ayrılmamasına görə müraciət etməyib.

Yalnız azad seçki, demokratiya, siyasi məbuslara azadlıq telebi ilə keçirilən ayri-ayrı mitinqlərdə stadionda "Qarabağ azadlıq" şəhərləri səsləndirilib.

Qarabağ Komitəsi də iqtidarı qınayı ki, bizim Qarabağ mitinqi keçirməyimizə icazə verilmir, amma Milli Şurənin "Mehmanı azadlıq" telebi ilə 19 yanvar aksiyasına razılıq verilir. Yeri gəlmişkən, ADP sədri Sədrə Cəlaloğlu bu ayri-seçkiliyin rusperəstlərin maraqlarına uyğun olduğunu açıqlamışdır.

Onun fikrincə, "5-ci kolon" 20 Yanvarı, Qarabağı unutdurmaq üçün torpaqların azadlığı telebi ilə keçirilməsi nəzərdə tutulan mitinqlərin sanksiyalaşdırılmasına icazə vermir, "Siyasi məbuslara azadlıq" aksiyasına yer ayırr, rus qoşunlarının cinayətini arxa plana keçirir.

Bununla bağlı Xocalıdan olan millet vəkili Elman Məmmədov "Yeni Müsavat" a bildirdi ki, əvvələc prezidentin bloger Mehman Hüseynov bərədə tapşırığı alqışlanmalıdır: "Azerbaycan dövləti və onun başçısı vətəndaşının yanında dır. İlham Əliyev prezident fəaliyyətinə başlayan gündən əvvəl fərمانları, amnistiya aktları imzalayıb.

"Milli Şura bizim hüquqlarımız üçün aksiya keçirsin"-deputat

"Milli Şura kimlərinse şəxsi mənafeyi naminə bu mitinqləri keçirir"

Elman Məmmədov

Bu meselədə də ölkə başçısı humanistliyini bir daha nümayiş etdi. Mehmanın atasının qocalığını, özünün isə genc olmasını nəzərə aldı. O baxımdan prezidentin tapşırığı və hüquq-mühafizə orqanlarının qərarı təqdir edilmişdir.

Təbii ki, həyatdır, hamının səhvi olur. Mehman cavan oğlandır, peşə fəaliyyəti ilə bağlı nəsə etmişdi. Axırıcı məsələ-

də isə ağır tərkibli cinayət yox idi və barışığa dəvət edildi.

- *Sizca, Mehmanla bağlı qarda müxalifətin mitinqinin təsiri oldu, yoxsa?*

- Müxalifət Mehman məsələsindən məharətlə öz xeyrine istifadə etməyə çalışırdı. Mehman müxalifət düşərgəsini təmsil eləmir. O, blogerdi, çəkiliş apardı.

Sadəcə, müəyyən qüvvə-

lər bundan istifadə etməye cəhd göstəridilər. Bu qüvvələr həm Azərbaycanda, həm kənardaydı. Lakin gördülər ki, Mehmanı Qərb yox, prezident bağışladı. Avropa qurumları guya Mehmanı çox isteyirlər?

Onlar hazırlanmış adamlardır. Əger Qərb təşkilatları Azərbaycan vətəndaşı üçün narahatdırısa, 30 ilə yaxındır 1 milyon insanın hüququ pozulub, niye haray-həşir salımlar, niye qətnamə qəbul etmirlər?

Odur ki, bilin, Avropa Mehmanın dərdini çəkmirdi, öz maraqları var idi. Mehman isə cavandır, həyatı irəlidədir. Bundan sonra da inanıram ki, hüquq pozuntusunu yol verməyəcək.

Niye Avropa Parlamenti Ermənistan əleyhinə qətnamə qəbul etməyib? Nə üçün Ermənistanın işğalçı siyasetinə görə bu dövləte sanskiya tətbiq olunmayıb? Avropadakı həmin qüvvələr öz maraqlarına uyğun qərarlar qəbul edir-

lər.

- *Onların Azərbaycanda məqsədləri nadir, yəni nə etmək isteyirlər?*

- Hami yaxşı bilir ki, Azərbaycanda öz qərəzlə, məkrli siyasetini dikte etmək istəyən xarici qüvvələr var. Onlar müsəlman Şərqində sabit, inkişaf edən ölkə istəmirlər.

Türkiyənin başına gətirilənlərə nəzər yetirin. Fikirləşirler ki, Azərbaycanda niye sabitlik olmalıdır? Əger Avropa insan hüquqlarından söz açırsa, öz vətəndaşlarının dərdini çəksin.

Fransadakı "sarı jiletillər" in aksiyalarında 50 min nəfər tutulub. Deyək ki, hamısı qanunsuzluq edib, onların 50 nəfəri günahsız deyil? Bu hüquq pozuntularını demirlər, amma Mehman söyləyirler. Fransada, Almaniyada olsa deməzlər. Çünkü qərəzlidirlər.

Azərbaycanın müstəqil siyasetini qəbul etmirlər, əmin-amanlıq olmasına istə-

mirlər. Onlar isteyirlər ki, Azərbaycan "dirjor çubuğu" ilə idare olunsun, bunların barmağı ilə oturub dursun. Əks təqdirdə, Azərbaycan Liviya, Suriya olsun.

- *Xaricdə və daxildəki qüvvələrin Mehman işindən öz xeyrinə istifadə etdiyini deñiz, sizca, Milli Şurənin hansı məqsədləri var id?*

- Milli Şura özüne sual verməlidir ki, Mehman sağ-salamatdır, müxalifətde deyil, müstəqil blogerdi, bu həşir nəye görəyi? İkincisi, Mehman bizi kimi Xocalıda soyqırıma məruz qalmayıb, ev-eşiyi daşıdılmayıb, yurd-yuvasından didərgin düşməyib. Bu zərəri çəkənlər bəzək, bizi soyqırıb, yaxınlarımızı itmişik, eziyələrimiz işgəncə ilə öldürülüb. Qoy bizim hüquqlarımız üçün aksiya keçirilsin də. Görünür ki, Milli Şura kimlərinse şəxsi mənafeyi naminə bu mitinqləri keçirir.

□ **Emil SALAMOĞLU,**
"Yeni Müsavat"

çixış hakim komanda, siyasi elita, hakimiyətdaxili münasibətlər, hökumət üzvləri barədə məlumatlar toplamağa, bununla da iqtidarın zeif və güclü tərəfləri baredə bilgi eldə etməyə, öz işini o istiqamətdə qurmağa kömək edə bilər. Əbəs deyil ki, xarici ölkələrdə hakimiyətdə yüksək mövqə tutan şəxslər istəfə verdikdən və ya vəzifədən azad olunduqdan sonra da müxtəlif korporasiyalar, beynin mərkəzlerinə telimcilik üçün dəvət olunurlar. Lakin təessüf ki, bizzət belə bir ənənə formaslaşmayıb və bu insanlar daha çox "bəlkə de qaytardılar" ümidi ilə hakimiyətə qarşı çıxmırlar. Təbii ki, siyasi fəaliyyətini sivil qaydada davam etdirmek onların öz iddir. Lakin daxili və radikal qüvvələri maliyyələşdirib onların qeyri-qanuni fəaliyyətində iştirak etmək, dövlət çevrilişi, silahlı sui-qəsd çağırışı edən şəxslərə əlbir olub hakimiyətə qarşı çıxmış, cəmiyyətə cəxnamə yaratmaq, dövlət çevrilişi cəhdində iştirak və

miyyət möhkəm əllərdə olduğunu həmin məmurlar cəsarət edib prezidentə qarşı çıxa bilənlər. Prezident konstitusiyasının ona verdiyi səlahiyyətlər çərçivəsində vəzifəyə təyin və azad edir. Hər hansı məmər vəzifədən çıxarılsın, deməli, prezidentin buna əsaslı olub. Həmin məmər da bunu bilir və onun müxalifətə, yaxud digər xarici məkrli qüvvələrə qoşulması birbaşa tək prezidentə yox, dövlətçiliyə xəyanətdir. Belə bir addımın da qanuni məsuliyyəti var. Ağlı başında olan adamın buna cəsarət etməsi inandırıcı deyil. Cəsarət edən isə, dediyimiz kimi, səhv yolda olduğunu anlama-lıdır".

N. Məmmədova qeyd edib ki, istənilən ölkədə hakimiyət komandasında yer tutmuş insanlar hər zaman, hətta vəzifədən getdikdən sonra uzun zaman belə bəzi maraqlı daxili və xarici qüvvələrin diqqətində olur:

"Çünki onlar çox məlumatlı, idarəetmə texnologiyalarına bələd olan şəxslərdir. Onların bildikləri informasiyaya

Vurulmuş memurlar müxalifətə meyl edərsə...

Ekspert: "Korrupsiyaya bulaşan insanlarla əməkdaşlığı gedən müxalifətin onsuz da aşağı olan nüfuzu daha da zəifləyər"

Azərbaycanda son zamanlar idarəetmədə aparılan struktur islahatlari fonunda xeyli yüksək çinli məmər işdən azad edilib. Lakin bu da faktdır ki, onlar uzun müddət dövlət orqanlarında yüksək vəzifədə təmsil olunduqları üçün əlaqələri kifayət qədər geniş olub. Şəxsi əlaqələri ilə yanaşı bu şəxslərin geniş biznes şəbəkələrinə malik olmaları iddia edilir. Mətbuatda bu şəxslərin korrupsiyon əməlləri ilə bağlı əksər yarılmaqda görülür.

Bəs belə olan halda geniş şəxsi əlaqələrə, biznes şəbəkəsinə malik olan məmurlar müxalifətə birləşib, hakimiyətə qarşı çıxı bilərlərmi? Onlar dövlətimiz üçün nə dərəcədə təhlükəlidir?

"Yeni Müsavat" a danışan ekspert Nəzakət Məmmədova bildirib ki, bələ təhlükə potensial olaraq hər zaman var:

"Lakin bu olsa belə, fikrimə, hazırda latent, yəni gizli vəziyyətdədir. Potensial təhlükənin real tehlükəyə çevrilmesi o zaman baş verə bilər ki, indiki hakimiyət zəifləsin və o zaman hətta gözlenilməz yerlərdən, şəxslərdən bələ real və aşkar tehdid impulsları gələ bilər. Bunun daxili və xarici mənbələrdən qaynaqlanması da mümkünür. Bəzi xarici dövlətlər, beynəlxalq təşkilatlar, ayri-ayrı separatçılar, siyasi siy়inacaq alıb Avropada fəaliyətlər, bugünkü Avropa de-

Nəzakət Məmmədova

məkənlərinə uzanan yol - təhdid o zaman yaranar ki, immunitet zəifləsin. Orqanız güclü olduqca tehlükə de gizli şəkildə qalır və xəstəliyə çevrilə bilmir. Azərbaycan dövləti güclüdür, daxili və xarici təhlükələr immuniteti yüksəkdir, çünki asayışı, qanunun alılığını qoruyan güclü polisi var. Vəzifədən çıxarılan məmurlar indi baş qaldıra bilmirlər. Çünkü əvvəla, onların bir çoxu vəzifədə olduqları zaman korrupsiyaya bulaşıblar. Korrupsiyaya bulaşan insanlarla əməkdaşlığı gedən müxalifətin onsuz da aşağı olan nüfuzu daha da zəifləyər. Digər tərəfdən, hə-

kimət möhkəm əllərdə olduğunu həmin məmurlar cəsarət edib prezidentə qarşı çıxa bilənlər. Prezident konstitusiyasının ona verdiyi səlahiyyətlər çərçivəsində vəzifəyə təyin və azad edir. Hər hansı məmər vəzifədən çıxarılsın, deməli, prezidentin buna əsaslı olub. Həmin məmər da bunu bilir və onun müxalifətə, yaxud digər xarici məkrli qüvvələrə qoşulması birbaşa tək prezidentə yox, dövlətçiliyə xəyanətdir. Belə bir addımın da qanuni məsuliyyəti var. Ağlı başında olan adamın buna cəsarət etməsi inandırıcı deyil. Cəsarət edən isə, dediyimiz kimi, səhv yolda olduğunu anlama-lıdır".

N. Məmmədova qeyd edib ki, istənilən ölkədə hakimiyət komandasında yer tutmuş insanlar hər zaman, hətta vəzifədən getdikdən sonra uzun zaman belə bəzi maraqlı daxili və xarici qüvvələrin diqqətində olur:

"Çünki onlar çox məlumatlı, idarəetmə texnologiyalarına bələd olan şəxslərdir. Onların bildikləri informasiyaya

□ **Əli RAIŞ,**
"Yeni Müsavat"

Vergi Məçallesinə edilmiş dəyişikliyə əsasən, sadələşdirilmiş vergi ödəyicisi olan şəxslərin dairəsi məhdudlaşdırılıb. Belə ki, işçi sayı qanunla müyyən edilən həddən (10 nəfərdən) çox olan istehsal fəaliyyəti, topdansatış ticaret fəaliyyəti qaydasında malla-rın təqdim edilməsini, qızıl, ondan hazırlanmış zərgərlik və digər məişət məməlatlarının satışını, xəz-dəri məməlatlarının satışını hə-yata keçirən şəxslərin, habelə lisenziya tələb olunan fəaliyyət növü ilə məşğul olan şəxslərin (bina tikintisi fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslər istismar olmaqla) və s. sadələşdirilmiş vergi ödəyicisi olmaq hüququ yoxdur.

Qanunla sadələşdirilmiş vergi ödəyicisi olmaq hüququ məhdudlaşdırılan vergi ödəyiciləri bu ildən mənfeət (gəlir) vergisinin ödəyicisi kimi fəaliyyət göstərecəklər. Nazirlər Kabinetinin sahibkarlıq subyektlərinin bölgüsünə dair qaydalarına əsasən, işçilərinin orta siyahı sayı 1-10, illik gəliri 200 min manatadək olan sahibkarlar mikrosahibkarlıq subyekti hesab olunacaqlar. Belə sahibkarlıq subyektləri üçün vergi ödənişində ciddi güzəşt nəzərdə tutulur - onların gəlirlərinin 75 faizi vergidən azad olunub. Qaydaya görə, işçilərinin orta siyahı sayı 11-50 nəfər, illik gəliri 200 min manatdan 3 milyon manatadək olan sahibkarlar kiçik sahibkarlıq subyekti hesab edilecəklər. İşçilərinin orta siyahı sayı 51-250 nəfər, illik gəliri 3-30 milyon manat olanlar orta, işçi sayı 251-dən, illik gəliri 30 milyon manatdan yuxarı olanlar isə iri sahibkarlıq subyektləri hesab olunacaqlar. Sahibkarların illik gəlirinə hesabatlı ilə ərzində təqdim edilmiş malların, görülmüş işlərin və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri, həmçinin satışdan-

Eləsgər Süleymanov

Akif Aşırılı

kənar gəlirlər aid edilir.

Sadələşmiş vergi ödəyiciyi olmaq hüququnu itirən ödəyicilərdən biri də kütłəvi informasiya vasitələridir. KİV-lərin, xüsusilə də yazılı media orqanlarının yeni qaydalarla işləməkdə çətinliklərlə üzləşəcəyi qeyd olunur. Belə ki, buna qədər sadələşmiş verginin ödəyicisi olan qəzetlərin vergi hesabatlığı da sadə qurulmuşdu. İndi isə bu hesabatlı xeyli mürəkkəbləşib, eyni zamanda qəzetlər üçün çətinliklər yaranan bir sıra məqamlar var. Belə ki, onlar mikrosahibkarlıq subyekti olaraq məyəcəklər. Çünkü qəzetlərin böyük eksəriyyətində dövriyyə aşağı olsa da, işçi sayı 10-dan yuxarıdır. Bu isə onların mikrosahibkarlıq subyekti kimi vergi güzəştindən yaran-

lanmasına imkan verməyəcək. Vergiləri tam həcmde ödəmək isə vergi yükünün dəfələrə artması deməkdir. Qəzet kağızı idxlərinin ƏDV-dən azad edilməməsi üzündən ciddi çətinliklər yaşanan yazılı media üçün vergi yükünün dəartması onların problemlərinin daha da dərinləşməsi deməkdir. Qəzetlər yeni vergi qaydalarına hazırlırlar? Bu qaydalar onlara hansı üstünlük və ya çətinlik yaradır?

Suallara cavab verən "Birim Yol" qəzetinin baş redaktoru Bahaddin Həzi bildirdi ki, yeni vergi sistemine keçidin onların fəaliyyətinə təsiri ilə bağlı hələlik nəsə demək mümkün deyil: "Hələ ki yeni qaydalarla ilk vergi hesabatının verilməsi müddəti gəlib çatmayıb. Buna görə də hansı

sahədə çətinliklərin olacağını mürəkkəbləşib. Xərclərimiz gəlirimizdən çıxılandan sonra yerde qalan məbləğin 20 faizi həcmində vergi verməliyik. Xərcləri elektron qaimə ilə təsdiqləməliyik. Bu gün çoxsaylı xərclər var ki, onları elektron qaimə ilə təsdiqləmək qeyri-mümkündür, bu sistemin özü oturışmayıb ölkədə. Qəzet xərclərinin çoxu da məhz elektron qaimə ilə təsdiqlənməyən xərclərdir. Bu, o deməkdir ki, biz xərclərimizin xeyli hissəsini təsdiqləyə bilməyəcəyik və böyük həcmədə vergi ödəməli olacaq. Bu isə indiki maliyyə durumumuzda bizim üçün çox böyük yükdür".

Baş redaktor bildirir ki, son vaxtlar qəzet kağızının bahalasması qəzetlər üçün ciddi problemlər yaradıb:

"Qəzet kağızının tonu min dollara yaxına qədər bahalaşır. Biz gözləyirdik ki, qəzet kağızı idxlərini Əlavə Dəyer Vergisindən azad edəcəklər, amma olunmadı. Bu, çap mətbuatı üçün ciddi çətinlik yaradırdı. İndi də vergi yükü artır, bu şəraitdə çap mətbuatının perspektivi heç də yaxşı görünür".

"Yeni Müsavat" qəzeti

Dünya SAKIT,
"Yeni Müsavat"

"Dedilər ki, yeni komanda yığırıq.."

AzTV-də işdən çıxarılan maliyyə müdürü danışdı: "Yoxlama mənimlə bağlı deyil"

Şahrza Əliyev

"Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətində (AzTV) sədr dəyişikliyindən sonra kütłəvi kadr islahatına və keçmiş rəhbərliyin fəaliyyətinin auditinə başlangıçı xəbəri yayıldı.

"Report" yazdı ki, hazırda AzTV-də sədr vəzifəsini icra edən Rövşən Məmmədov ilk olaraq maliyyə sisteminin şəffaflaşdırılması ilə təmizləmələrə başlayıb.

Belə ki, teleradio şirkətinin maliyyə idarəsinin reisi Şahrza Əliyev və onun müavinləri vəzifələrindən azad olunub. Onların vəzifədə olduğu müddətdə həyata keçirdikləri bütün maliyyə əməliyyatları ilə bağlı audite başlanılib.

Bununla bağlı müsa-

vat.com-a danışan Şahrza Əliyev könüllü şəkildə ərizə yazaraq, vəzifəsində istəfa verdiyini təsdiqlədi.

O, AzTV-də yeni rəhbərliyin təzə komanda yığığını

bildirib: "Mən də dedim ki, Al-

lah xeyir versin, qardaş. Əri zəmi yazdım və xahiş etdim ki, tutduğum vəzifədən azad edəsiniz. Arif Alişanovla sentyabrdan işləyirdik, cəmi 4 ay işlədik".

Ş.Əliyev bildirib ki, audit

sibatçısıyam. Çünkü elə-bələ, orda-burda müdafiə etməmişəm. Akademik Azad Mirzəcanzadənin şəxsən əmri ilə təşkil edilmiş komissiyada müdafiə etmişəm. Bu güne qədər o işimlə həmişə fəxri edirəm ki, Kiyevdə, orda-burda yox, Azərbaycanda, görkəmli akademikimizin komissiyasında müdafiə etmişəm".

A.Mirzəcanzadədən alımlı dərəcəsi almağın çətinliyindən danışan Ş.Əliyev qeyd etdi ki, bunun üçün yəterince əmək verib: "Onunla vuruşa-vuruşa, yazdıqlarımı sübut edəndən, Azad müəllim işimi tam oxuyandan sonra, nəhayət, məni müdafiəyə buraxdı".

Ş.Əliyev AzTV-nin sabiq sədrini Arif Alişanovla tələbə-

lik illərindən tanış olduğunu vurğuladı: "İndiki Dövlət İqtisadi Universitetində (o zaman Xalq Tesərrüfatı İnstitutu - E.S.) oxuyurdum. Eyni vaxtda təhsil almışım. Sonra mən Təhsil Nazirliyində, Alişanov isə AzTV-də maliyyəyə rəhbərlik edib. Məni bir neçə dəfə dəvət etmişdi, açığı, getmirdim. Sonra getdim ki, ona kömək etəkim. Nə etməli, qismətdir, 4 ay işlədik. Yeni planlarımız var idi. Amma bir daha təkrar edirəm ki, hər hansı təhlükə, şəxsimlə bağlı audit yoxlaması yoxdur. 2017-2018-ci illər üçün planlı yoxlama olmalıdır. Hər il büdcə təşkilatları yoxlanır".

Qeyd edək ki, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin yanvarın 15-də imzaladığı sərəncamla Arif Alişanov qurum sədri vəzifəsindən azad olunub. Dövlət televiziyanın sədri vəzifəsinin icrası tanınmış jurnalist, sədr müavini vəzifəsini tutmuş Rövşən Məmmədova tapşırılıb.

Emil SALAMOĞLU,
Musavat.com

Ötən həftə Avropa Parlamenti Bakını insan hüquqlarının kütəvli və kobud şəkildə pozulmasına görə tənqid edən "Azərbaycanda Mehman Hüseynovun işi" adlı qətnaməni qəbul etdi. Bu həftə isə həbsdəki blogerin müraciətindən sonra Azərbaycan prezidenti onun işini öz nəzərinə götürdü ve dövlət başçısının tövsiyəsindən sonra Mehman Hüseynov haqqında cinayət işinə xitam verildi, tərəflər isə barışdır.

Bundan dərhal sonra Avropa Parlamentinin Cənubi Qafqazla əməkdaşlıq üzrə nümayəndə heyətinin rəhbəri Sacad Kərim qərarı alıqladığını bildirdi. Bəs bundan sonra Avropa İttifaqı, Avropa Parlamenti ilə münasibətlərin perspektivləri barədə nə demək olar? Bu mövzu ilə bağlı danışmaq istədiyimiz Milli Məclisin deputatı, Avropa İttifaqı-Azərbaycan Parlament Əməkdaşlıq Komitəsinin həmsədri Cavanşir Feyziyev hərəkəti Böyük Britaniyada olduğunu söylədi və elə "Yeni Müsavat"ın suallarını Avropadan cavablandırı.

- *Cavanşir bəy, Böyük Britaniyaya səfəriniz nə ilə əlaqədardır?*

- Səfərdə məqsəd Böyük Britaniyada 20 Yanvar faciəsi ilə əlaqədar təşkil olmuş tədbirlərdə iştirak etmək və eləcə də qarşılıqlı əməkdaşlığımıza dair britaniyalı həmkarlarımıza fikir mübadiləsinə davam etdirəm. Daha sonra Brüsselə səfər edəcəyəm və Avropa Parlamentində həmkarlarımıla Avropa İttifaqı-Azərbaycan Parlament Əməkdaşlıq Komitəsinin növbəti rəsmi iclasının gündəliyi üzərində işləyəcəyik.

- *Yaxın günlərdə birgə iclas gözlənilirmi?*

- Yox. Avropa-İttifaqı-Azərbaycan Parlament Əməkdaşlıq Komitəsinin növbəti iclası fevral ayı üçün planlaşdırılır.

- *Prezident İlham Əliyevin bloger Mehman Hüseynova bağlı mövqeyi Avropa Parlamentinin rəhbərliyi tərəfindən alıqlaşdırıldı. Bundan sonra Avropa İttifaqı və Azərbaycan arasında gərginliyin geridə qaldığından deyə bilərikmi?*

- Ümumiyyətə, Avropa Parlamentində Mehman Hüseynovun işi ilə bağlı müzakirelerin Azərbaycan və Avropa İttifaqı arasında hər hansı gərginlik yaratdığını düşünmürem. Həmin müzakirələrdə iştirak edən Avropa komissarı da öz çıxışında bildirdi ki, Azərbaycan hökuməti ilə Avropa İttifaqı arasında çox faydalı dialoq var ve onlar bu, qarşılıqlı əməkdaşlıqlıdan razıdır. Azərbaycan hökuməti, cənab prezident tərəfindən atılan bu addımı bir növ Avropa İttifaqı komissarının razılığına qarşılıq jesti kimi dəyərləndirmək olar. Ümumiyyətə, Mehman Hüseynova bağlı müzakirələrdə iştirak edənlərin və bu məsələ ilə əlaqədar Azərbaycana qarşı çıxışlar edənlərin niyyəti, məqsədi heç də Mehman Hüseynovun azad olunması deyildi. Əslində onlar növbəti dəfə Azərbaycanın beynəlxalq imicinə zərər vurmaq məqsədi daşıydı. Çox şadəm ki, bu imkan Azərbaycana qarşı davranışları alındı.

- *Həzirdə Azərbaycan-Av-*

ropa İttifaqı arasındaki sazişin imzalanması üzərində də iş aparılırmı və sizin həmsədr olduğunuz komitə bu işdə nə dərəcədə iştirak edir?

- Parlament əməkdaşlıq komitəsinin növbəti iclası Avropa İttifaqı-Azərbaycan arasında üzərində iş aparılan hərəkəfi əməkdaşlıq müqaviləsinin imzalanmasının gözlənilidiyi ilə tə-

- *Avropadakı təmaslarınız zamanı nə kimi təşəbbüsleri, təklifləri eşidirsiniz? Deyək ki, Mehman Hüseynovun arxasında digər adları Avropa qurumlarında halanan, azadlığa çıxmazı itənilən şəxslərlə bağlı analoji qərarların verilməsi istənilirmi?*

- Men Avropa mətbuat orqanlarına verdiyim müsahibə-

larınız oldumu? Maraqlıdır, onlar indiki halda ölkəmiz haqda nə düşünür, nə deyirlər?

- Məsələ ondadır ki, bu debatları təşkil edib orada çıxışlar edən həmin şəxslər bir qayda olaraq bizimlə təmasdan qaçırlar. Bu, təkcə indi deyil. Ümumiyyətə, bütün illər ərzində biz onlarla görüşməyə və onların motivasiyasını anlamağa çalış-

mışdı. O zaman hətta Avronest təşkilatından imtina masası gündəmə gəlmışdı. Anma Avropa parlamentarları Bakıya səfər edib presidentlə görüşdükdən sonra mövqe dəyişikliyi oldu, yenidən "əməkdaşlığı davam" deyildi. Bəs bu dəfə vəziyyət necə olacaq?

- Bu dəfə də fərqli heç nə olmayacaq. Bizim münasibətləri-

tesisatlarının mənafeyinə xidmet edir.

- *Azərbaycan prezidenti bəyan etmişdi ki, Avropa İttifaqı ilə əməkdaşlıqda ölkəmizin ərazi bütövlüyünün tanınması onəmli şərtidir. Bir müddət əvvəl Avropa Parlamenti Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün tanınması ilə bağlı qətnamə qəbul etmişdi. Beynəlxalq təşkilatlar bu istiqamətdə hansı addımlar atmağı nəzərdə tutur?*

- Sözsüz, Azərbaycanın tekce Avropa İttifaqı ile deyil, dünya siyasi xəritəsində mövcud olan istenilen dövlətə əməkdaşlığı ilk növbədə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün və beynəlxalq seviyyədə tanın-

"Beynəlxalq platformalar rəqiblərimizin ixтиyariha verə bilmərik"

Cavanşir Feyziyev: "Həm Avropa İttifaqı, həm Azərbaycan tərəfi bu müqavilə üzərində böyük həvəslə işləyir və hər iki tərəf qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıqda maraqlıdır"

"Hər hansı fikir ayrılıqları meydana gəldikdə belə, biz bu fikir ayrılıqlarını əməkdaşlıq yolu ilə çözəkdə qərarlıyıq"

mış. Lakin onlar hər dəfə məxtülfət bəhanelərlə bu görüşlərdən imtina edirlər, bizimlə görüşmək istəmirler. Bu da onu göstərir ki, həmin deputatların konkret tapşırıqları var. Onlar bütün fealiyyətini ancaq və ancaq Azərbaycanın teftiş və tənqid edilməsi, Azərbaycanın imicinin zədələnməsi üzərində qurublar. Odur ki, onlar bizimlə görüşlərdən imtina edir, çünkü deyəcək sözləri yoxdur. Buz həmişə narazılığın hər bir parlament üzvünü görüşməyə, müzakirələr aparmağa çağırılmış və onları Azərbaycana, yərində real vəziyyətlə tanış olmağa dəvət etmişik. Lakin onlar bu imkanlardan məqsədli olaraq istifadə etmək istəmirler.

- *Bu günlərdə deputat həmkarınız Zahid Oruc bildirib ki, Avropa Parlamentinin qətnaməsinin qəbulundan ABŞ və Fransanın kaşfiyyat şəbəkəsinin əli olub. Siz bu yanaşma barədə nə deyə bilərsiniz?*

- Sözsüz ki, xaricdə Azərbaycan əleyhinə işləyən, hər zaman ölkəmizin beynəlxalq nüfuzunun aşağı salınmasına çalışan qüvvələr var. Amma nə etmək olar? Biz ölkəmizin bütün sivil dünyaya açıq olduğunu, Azərbaycanda aparılan islahatların mahiyyətini beynəlxalq aləmə göstərməyə hazırlıq. Bunu hər zaman bəyan etmişik və həmişə dəvət etmişik ki, şübhəsi olanlar ölkəmizə səfər etsinler. Çoxsaylı misallar getirə bilərem ki, əvvəller həmin qüvvələrə qoşulmuş, anti-Azərbaycan qüvvələrə səmimiyyətə inanıb Azərbaycanı təhdid edən bəzə Avropa Parlamenti üzvləri ölkəmizə səfər etdikdən sonra reallığın, həqiqətin tamam başqa olduğunu dərk edərək artıq o yoldan çəkiniblər.

- *Azərbaycan əleyhina qəbul olunmuş qətnaməyə səs verən deputatlarla təmas-*

mış sərhədlerinin toxunulmazlığı şərtindən keçir. Eləcə də Avropa İttifaqı ilə hazırlanmış hərəkəfi əməkdaşlıq müqaviləsinin başlanğıc şərti məhz budur. Avropa İttifaqı da bunu Azərbaycanla imzaladığı "Tərəfdəşlik prioritetləri" adlı sənədində ifadə edib. Bu mövqe keçən ilin dekabrında Avropa Parlamentinin qətnaməsində da bir daha əysənəsi təsdiqini tapıb. Eyni sənədə, yeni Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün tanınması ilə bağlı qətnamədə uzun illər erməni lobbicilərinin və Ermənistən ha-

kimiyyətinin spekulyasiya predmeti olan "xalqların öz müqəddərətini təyin etmə" hüquq kimi ikibəşli, ikimənalı ifadə artıq yer almayıb. Bu isə onu göstərir ki, Avropa İttifaqı birmənəli şəkildə bu ziddiyyəti aradan qaldırmış və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəsteklemək qərarıdır.

- *Hər hansı fikir ayrılıqları meydana gəldikdə belə, biz bu fikir ayrılıqlarını əməkdaşlıq yolu ilə çözəkdə qərarlıyıq*

- *Bu dəfə də Avropa Parlamentindən Bakıya nümayəndə heyətinin gəlməsi gözlənilirmi?*

- Bu məsələ ilə əlaqədar heç kim Azərbaycana səfər etməyi planlaşdırırmı. Hazırda bütün diqqət Avropa İttifaqı-Azərbaycan arasında hərəkəfi əməkdaşlıq müqaviləsinin hazırlanmasına yönəlib. Həm Avropa İttifaqı, həm Azərbaycan tərəfi bu müqavilə üzərində böyük həvəslə işləyir və hər iki tərəf qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıqda maraqlıdır.

- *Amma həm Gürcüstan, həm Ukraynanın Qərb təsisiatlari ilə əməkdaşlığının intensivləşdiyi illərdə hər iki postsovət ölkəsinə qarşı Rusiyadan sərt planları işə düşdü, hətta bu münasibət mühəribələrə, ərazi itkilərinə qədər apardı. Bu mənada Azərbaycan-Avropa İttifaqı əməkdaşlığı ilə bağlı şimal qonşumuzun sürpriz addımları ola bilərmi?*

- Mən bunu gözləmirəm. Çünkü Azərbaycan beynəlxalq arenada həm Gürcüstan, həm Ukraynadan fərqli siyaset yürütməkdədir. Azərbaycanın apardığı xarici siyasetin bütün konturları dəqiqlikən ölçülübiciliib. Bizim Avropa ilə əməkdaşlığımız heç bir üçüncü ölkənin maraqları əleyhinə yönəlib. Azərbaycan həm regiondakı qonşu dövlətlərlə, həm de Avropa ölkələri ilə bərabərhüquqlu, hərəkəfi faydalı əməkdaşlıq etmək siyaseti yüksəltir. Bu baxımdan sizin nəzərdə tutduğunuz region gücləri də narahat deyillər, çünki bizim Avropa ilə əməkdaşlığımız onların əleyhinə yönəlməyib. Bu əməkdaşlıq yalnız və yalnız Azərbaycan xalqının və Avro-

paşasoy, "Yeni Müsavat"

Qiymətli villa

Zamin Hacı
 zaminhaci@gmail.com

Deyir bir bank deputat Xanhüseyin Kazımlının villasını tutub əlindən alıbdır. Xanhüseyin müəllim o villanı bankdan götürdüyü kredit əvəzinə girov qoyubmuş. Qabaqcə villa 700 min manata qiymətləndirilib, hərraca çıxarılb (doğrusu, bunu beynəlxalq "auksion" sözüyle yazanda bilmirem dilimizə hansı yara çıxır; guya "hərrac" sözü təmiz bizim dilde imiş, xəbərimiz olmayıbdır). Lakin villanı o qiymətə alan olmayıb, tekrar, daha uczuzuna qoyublar, bu dəfə də alımayıb, nəhayət, 3-cü dəfə 400 min manata çıxarılb və... bank özü villanı alıb qoyubdur başının altına. İndi Xanhüseyin müəllimle bank çəkişirlər, yanılmıramsa, məhkəmə-zad səhbətləri vardır, müəllim iddia edirmiş ki, bank onun villasını ucuz qiymətləndirib ələ keçiribdir.

Xanhüseyin müəllim İqtisadiyyat Universitetində bir zəmanlar "Qiymətin əməle gəlməsi" adında fəndən dərs keçirdi, indi də keçirmi, bilmirəm. Sözümüz canı odur ki, adam, hər halda, qiymətin necə əməle gəldiyini, o cümlədən villanın qiymətinin nə təhər yarandığını babat bilməyə borcludur. Bu baxımdan, düşünürəm, məhkəmə müəllimin xeyrinə qərar çıxarmalıdır, villanı qaytarıb verməlidirlər Xanhüseyin müəllimlə, o da həyətdəki hovuzda cəmmelidir. (Villanın şəkillərini internetə qoymuşdular, haqq üçün, babat villaya oxşayırdı. Bir az təmiri, mebeli-zadı qızıvarı idi, ancaq onu keçmək olar, hər halda, Xanhüseyin müəllim Mark Zukerberq deyil ki, villasını smart texnologiyalar üzərində qurşun).

Ancaq bank da işi uda bilər, misal üçün, məhkəmədə belə tələb irəli sürə bilərlər ki, tələbələrdən rüşvət almayan adı bir universitet müəllimi, yaxud bizneslə məşğul olmayan deputat o cür zırpi villanı hansı pulla eldə etmişdir. Deməli, haradansa oğurlayıbdır. Bizdə bank sektor də tarixən oğruçuluqla məşğuldur, milli mentalitetimiz isə tələb edir ki, oğrudan oğruya halal olmalıdır. Məhkəmənin milli dəyərlərimizi üstün tutmasına şübhə etmirəm, bu dəqiqə xeyli adam türmədə dəyərlərimizə görə yatr. Örnək üçün, gənc bloqcu İlkin Rüstəmzadəni haradasa 6 ildir zindanda çüründürür, iddia isə budur ki, o, bulvardakı kişi heykəlinə sataşıbdır. Kaş Rüstəmzadəni də heykəlle öpüşdürüb-görüşdürüb, barışdırayıd, bir cavanimızın da ömrü heç zadə dan puç olmayıyadı. Ey qədim yunan barışq ilahəsi Eydəna, özün kömək ol!

Qayıdaq Xanhüseyin müəllimin villası probleminə. Ümumiyyətə, bu yoldaşı yapışt deputatlar içində ən xarizmasız, ən boz, ən məzmunsuz deputatlardan biri saysaq, yəqin xətrine dəymərik. Başqa deputatlar, örnək üçün, təxminən eyni sosial sektora cavabdeh Hadi müəllim vaxtaşını baş keşir, qan tökü, sosial şəbəkələrdə və başqa şəbəkələrdə ad çıxır. Xanhüseyin müəllim isə neçə illərdir ximər-ximir villa alır, karikatur Sosial Rifah Partiyasını siyasi örüşlərimizdə otarır, iqtidara lazım olan anlarda isə qətiyyən səsi gəlmir. Haçansa sinəsini qabağa versin, xaricdən maliyyələşən qara qüvvələrin zəhərli oxlarına tuş olsun, erməni dəyirmanında islansın, nə bilim, 5-ci kolonun təkərlərinə paya soxsun - belə şəyələri eşitməmişik, görməmişik. Mən həttə şübhə eləməyə başlamışam ki, idarəde səsvermə düymesini de Xanhüseyin müəllim özü basmır, hansısa böyründə oturan deputat yoldaşa pul verib basdırır. Bəs belə olan halda iqtidar Xanhüseyin müəllimin qara qasına, ala gözünə aşiq olmuşdurmu ki, onu it ilində bəri qanun-qayıran orqanda saxlayır? Səbəb nədir? Bəlkə Xanhüseyin müəllim əsl müsəlmandır? Doğrusu, buna əmin deyiləm, ancaq müəllim rəsmən hacı olmalıdır. Ancaq bu, durumu dəyişdirmir, cünki sovet hökuməti dağılına qədər Xanhüseyin müəllim alovlu kommunist idi, elmi ateizmiz Fridrix Engelsdən bəlkə yaxşı oxumuşdu.

Sonda bir daha villaya qayıdırıam (biz də gözümüzün qurdunu belə ödürək). Yəqin gələcək nəsillər bu salnamələri oxuyanda bizim ağlımızə şübhə edəcəklər, düşüncəklər, görəsən, bu sarsaqlar heç bir qabiliyyəti olmayan adamların varlanması necə şərait yaradıblar. O zaman həmin bankır uşaqlar "Koroğlu" dastanının "Novxanı villası səfəri" kimə bir adla bizim üzümüzü ağ edəcəkdir.

Dünən Türkiye prezidenti Recep Tayyip Erdoğan Moskvaya səfor edib. Qardaş ölkə hökumətindəki mənbənin bildirdiyinə görə, Erdoğan-Putin görüşü çərçivəsində Suriya böhranı ilə yanaşı, Cənubi Qafqazda vəziyyətin də müzakirəsi gözlənilirdi. "Türkəyə hər zaman Cənubi Qafqazda vəziyyəti, xüsusilə də Qarabağ münaqişəsinin nizamlanmasını öz gündəmində saxlayır. Mehə Azərbaycan torpaqlarının işgali regionda sülh və sabitliyə əsas təhdiddir", - deyə mənbə qeyd edib.

Bundan bir gün qabaq xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu bəyan eləmişdi ki, Qarabağ münaqişəsi həll olmadan Qafqazda stabillik mümkün deyil. Türkəyə baş diplomati İrəvanın işğalçılıq siyasetini pisləyərək onu da demişdi ki, Ermənistana indiki şərtlər altında münasibətlərin bərpası mümkün deyil ve 2019-cu ilde də Ankara bu məsələdə ardıcıl siyasetimizi davam etdirəcək. Daha önce isə Erdoğan erməni baş nazir Nikol Paşinyanın çağrısına cavab olaraq, bildirmişdi ki, Azərbaycan torpaqları azad edilməyince Ermənistana sərhədlər açılmayacaq.

Erdoğan'dan 1 gün sonra, yəni bu gün Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan Moskvaya yollanacaq. Özü də birbaşa Davosdan və... Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev saat yarımçıq görüşdən sonra. Xəbər verildiyi kimi, iki ölkənin rəhbərləri İsvəçərin Davos şəhərində qeyri-formal atmosferdə bir araya gələrək Qarabağ problemini müzakirə ediblər.

Görüşdən az əvvəl isə İlham Əliyev Çin telekanalına müsahibəsində Qarabağla bağlı Bakının mövqeyini, vəziyyətdən real çıxış yolunu bir dəha həm İrəvanın, həm də beynəlxalq ictimaiyyətin nəzərinə çatdırıb, Ermənistanın tek çıxış yolunun və inkişafının işgalə qoymaq olduğunu xüsusi vurgulayıb. Necə deyərlər, seçim Ermənistanın yeni rəhbərliyinindir.

*****

Ermənistan baş nazirinin bunun ardınca Moskvaya yollanması diqqət çekməklə yanaşı, Paşinyanın Putinlə "səsat əqrəblerini" tutuşdurmaq istəyi qənaətinə yaradır. Hərçənd Ermənistan baş nazirinin mətbuat xidməti bildirir ki, "Paşinyan Avrasiya İqtisadi Birliyinin ali orqanlarında Ermənistanın sədrliyinin prioritetləri barədə Avrasiya İqtisadi Komissiyasında çıxış edəcək". Lakin bu, əlbəttə ki, səfərin formal tərefidir. Putinlə görüşdə daha vacib məsələlər, o sırada hələ də acıq qalan təbii qazın qiyməti və Qarabağ mövzuları müzakirə ediləcək.

Erməni ekspert çevrələri isə Paşinyanın Davosdan dərhal sonra Moskvaya uçmasına maraqlı, eyni zamanda ironik şərh verib. Məsələn, "Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, 1 in.am saytı yazıb: "Paşinyan Davosdan dərhal sonra Moskvaya gedəcək. Təbiidir.

Əliyevdən, Erdoğan'dan və... Putindən Paşinyana "ev tapşırıqları"

Qarabağ məsələsində Ermənistana təzyiqlər artır; İrəvan künçə sıxlıq? Politoloq: "Erməni baş nazir iki daş arasındadır..."

Robert Köçəryan və Serj Sargsyanın ənənəsini pozmadan, istənilən Qərb ölkəsinə səfərən sonra o dəqiqə Moskvaya yollanmaq. Yəqin ki, məruzə elemək üçün. Və ya təəssüratlarını bölüşməkdən ötrü. Adam Davosa - azad dünyanın iqtisadi paytaxtına gedir, orada görüşlər keçirir və çıxışlar edir ki, Ermənistanın sərmayələr üçün nə dərəcədə cəlbedici olduğunu göstərsin. Bundan dərhal sonra da Moskvaya - avtoritar, qapalı ölkələr klubunun paytaxtına gedir ki, Avrasiya Birliyinin bizdən ötrü nə dərəcədə vacib qurum olduğundan da-nıssın".

Sayt Paşinyanın Moskva səfərinin həm də iki tərəf arasında təbii qazın qiyməti, KTMT baş katibi və Rusiyada kə erməni əmək məqrənləri ilə bağlı problemlər fonunda olmasına da diqqət yönəldir. "Əger daha qlobal desək, misal üçün, Qarabağ məsələsindən ciddi irəliliyə olmayıncı, Azərbaycan əraziləri boşaldılmağa başlamayınca Rusiya bunu Bakıdan gözləməlidir. Yəni Azərbaycan heç nə olmayıbmış kimi, işğalçı ölkə ilə eyni hərbi blokda təmsil oluna bilməz. Demək, Paşinyana daha bir "ev tapşırığı" bu yönədə Putindən ola bilər. Çünkü Moskva çoxdandır ki, Azərbaycanı bu qurumda görmək istəyir. Hətta bu yaxınlarda qurum yanında müşahidəçi ölkə statusu da eksər təhlilçilərə görə, məhz Azərbaycana görə yaradılıb.

*****
 "Paşinyan Moskvala müəyyən problemlər etrafında müzakirələr açmaq niyyətindədir". Bunu axar.az-a Ermənistan baş nazirinin Moskvaya səfərini şərh edən politoloq Qabil Hüseynli deyib.
 "Müzakirələr ilk növbədə qaz problemi ilə bağlı olacaq. Çünkü Rusiya Ermənistana satacağı qazın qiymətini dəha

da qaldırmığı düşünür. Ermənistanın Rusiyadan aldığı neft və neft məhsullarının qiymətində də bahalaşma gözlənilir. Bu baxımdan İrəvan olduqca narahatdır", - politoloq bildirib.

Politoloq Moskvala Qarabağ məsələsinin həlli ilə bağlı gərgin müzakirələrin gedəcəyini də düşünür: "Qarabağ məsələsində Ermənistana beynəlxalq basqlar getdikcə artır. ABŞ prezidentinin Paşinyana məktubu, amerikalı senatorların problemin həllinin zəruriliyini iəli sürməsi, həmçinin Kremli yaxın ideoloq və politoloqların 5 rayon məsələsində isar etməsi bunun bariz şübhətudur. "5+2 variantı"nın işə salınması geniş müzakirə edilir. Paşinyan da sözsüz ki, bir dəha Rusiyanın baxışını öyrənmək və bu məsələdə öz mövqeyini Kremliə uzlaşdırmaq niyyətindədir".

Sabiq dövlət müşavirinə görə, Paşinyan Moskvanın Qarabağ məsələsinin həlli ilə bağlı təkidini zərərsizləşdirməyə cəhd edəcək və Ermənistanın "güzəştərə" hazır olduğunu bildirəcək: "Paşinyan hazırlıda iki daş arasındadır. Ölkədə iqtisadi vəziyyət pidsir və etiraz səsleri ucalmağa başlayıb. İndiyədək "ikili standartlar"dan çıxış edən dövlətlər və beynəlxalq qurumların böyük əksəriyyəti təkidlə problemin Azərbaycanın ərazi bütövlüyü daxilində həlli tələb edirlər. Moskva da bu təzyiqlərin təsiri altındadır və ona görə də məsələni hələ ki 5 rayonla yumşaltmağa cəhd edir. Əslində Rusiya bu mövqeyində kifayət qədər isarlı görünür. Paşinyanın Rusiyanın diktəsinə əməl etməyə hazırlı olub-olmadığı isə Moskva görüşündən sonra müzakirələrin əsas mövzusu olacaq".

□ "Yeni Müsavat"ın analitik xidməti

ATƏT

-in Minsk Qrupu həmsədrlerinin təşəbbüsü və iştirakı ilə Azərbaycanın və Ermenistanın xarici işlər nazirlərinin Parisdə keçirilən görüşündən sonra həmsədrlerin "Xalqların sülhə hazırlanması məsəlesi müzakirə edildi" bəyanatı cəmiyyətdə birmənli qarşılıqlıdan. Eyni zamanda suallara səbəb olub ki, xalqları sülhə necə hazırlanmaqdan səhəb gedir, xalqlar sülhə necə hazırlanmalıdır.

da tolerant dövlət, xalq kimi qəbul edilir ve xalqımız işğala son qoyulacağı halda ermənilərlə sülh şəraitində yaşamağa hazırlıdır. Biz mənfur, hiyləger qonşu ilə bir arealda yaşamağa məhkumuq. Deməli, Azərbaycan Ermənistana qonşuluqda sülh şəraitində yaşamağa məhkumdur. Dağlıq Qarabağda yaşayan ermənilər isə Azərbaycanın vətəndaşlarıdır. Biz həmin vətəndaşlarımızı da öz içimizdə qəbul etməliyik və edirik. Həmin vətəndaşlarımıza da digər azsaylı millətlərə mənsub vətə-

addımlar atılırsa, biz bunu dəstəkləməliyik. Çünkü müharibə olacaqsası, hamımızın övladlarının şəhid olması, əllil olması realdır. Ona görə də eger məsələnin sülh yolu ilə həlli varsa, biz buna dəstək verməliyik. Elan etməliyik ki, bizim erməni xalqı ilə sülh şəraitində yaşamaya problemimiz yoxdur, teki ermənilər buna hazır olsunlar, teki işgalçi qüvvələr Azərbaycanın işgal olunmuş ərazilərindən getsinlər. Belə olan şəraitdə Azərbaycan xalqının ermənilərlə heç bir problemi olmayacaq".

əməllerini ifşa etmək üçün çox cəsəretli addımlar atmalıdır. Hələlik Nikol Paşinyanın Ermənistana xalqının dəstəyinə malikdir. O, bu dəstəkdən nə qədər gec deyil, istifadə etməlidir və Ermənistən əhalisini aqressiv şəkildə formalasdırıstan Respublikaçılar Partiyasının bütün dayaqlarını məhv etməlidir. Eyni zamanda öz xalqına izah etməlidir ki, onların işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərindən çəkilməkdən başqa yolu yoxdur, Ermənistən Azərbaycan və Türkiyədən təcrid siyaseti ölkəni ağır duruma sa-

"Azərbaycan yox, Ermənistən

Sülhə hazırlanmalıdır"

Fəzail Ağamalı: "Paşinyan erməni xalqının qarşısında məsələ qoymalıdır ki..."

Bu barədə "Yeni Müsavat" a şərhində deputat, Ana Vətən Partiyasının sədri Fəzail Ağamalı bildirdi ki, sülhə hazırlanmaq məsəlesi qoyularənən Azərbaycan xalqı ilə erməniləri bərabər tutaraq müqayisə etmək yanlışdır: "Erməni cəmiyyəti aqressivdir. Çünkü Ermənistən işgalçi dövlətdir, işgalçi dövlətin əhalisi həle bu gün qədər Azərbaycanın torpaqlarını işğaldan geri qaytarmaq mövqeyini ifadə etməyib. Əksinə, uzun illər boyu erməni cəmiyyəti aqressiv cəmiyyət olaraq formalasdırılib, işgalçi, kriminal rejimin işgal mövqeyini dəstəkləmək ruhunda tərbiyeləndirilib. Ona görə Ermənistən əhalisi, erməni cəmiyyəti sülhə hazırlanmalıdır. Ermənistən işgal etdiyi Azərbaycan torpaqlarından öz qoşunuşunu çıxarmalıdır və inidiki hakimiyyət bu məsələdə erməni xalqının dəstəyini qazanmalıdır. Əvvəlki rejim buna imkan vermirdi. Əvvəlki rejim öz hakimiyyətini möhkəmləndirmək üçün məhz işgal fakturundan istifadə edərək "Böyük Ermənistən" kimi xülyalarla fəşizm ruhunu özündə ifadə eləyən təhlükətlə əhalini aqressiv mövqeyə kökləyirdi. Bu cür təhlükətlə formalandıran Ermənistən cəmiyyəti sülhə hazırlanmalıdır".

F.Ağamalı qeyd etdi ki, Azərbaycan isə işğala məruz qalmış ölkədir, Azərbaycan xalqı Ermənistən işgalçılıq addımlarından çox böyük məhrumiyyətlər yaşaması xalqdır: "Azərbaycan dünyası üçün bu gün sülhə doğru

daşlarımiza olan münasibətimizi tətbiq etməliyik. Bütün burlar Ermənistən qoşunuşunun bizim torpaqlarımızdan çəkilməsi və işğaldəki ərazilərimizin azad olunmasından sonra olmalıdır. Dağlıq Qarabağda ermənilər Azərbaycan vətəndaşlığını qəbul edərsə, Azərbaycan xalqı təbii ki, onları qəbul etməlidir. Mən düşünürəm ki, Azərbaycan xalqı Ermənistən silahlı qüvvələrini bizim ərazilərimizdən çəkib apardıqdan sonra indi cəmiyyətimizde mövcud olan Ermənistən işgalçılıq siyasetinə qarşı aqressiv münasibət xeyli dərəcədə yumşalaq. Çünkü Azərbaycan xalqı ermənilərdən fəqli olaraq da-ha düşüncəli, daha realist, tolerant xalqdır. İşgal olunmuş torpaqlarımızın azad olunması üçün bu gün sülhə doğru

Deputat vurğuladı ki, Ermənistən əhalisinin sülhə hazırlanması kimi ağır, çətin miras keçmiş hakimiyyətdən Nikol Paşinyan hakimiyyətinə qalib: "Paşinyan bu son dərəcədə vacib və çətin olan vəzifəni həyata keçirməlidir, onun başqa alternativi yoxdur. Əgər belə olmasa müharibə qaćıl-maz olacaq. Müharibə də olsa artıq Ermənistən dövləti ele bir sarsıcı zərbe alacaq ki, o dövlətin yaşayib-yasamaması ciddi sual altında qalacaq. Mən güman edirəm bunu onlar anlamamış deyillər. Ancaq bunun üçün Paşinyan özünün dayaqlarını ciddi şəkildə möhkəmlətməlidir, "müharibə partiyası" olan Respublikaçılar Partiyasını tamamilə siyasi cəhdən axtalamağıdır və onu təsirsiz bir quruma çevirməlidir, bu partianın cinayətkar

□ Etibar SEYİDAĞA,
"Yeni Müsavat"

Paşinyan sizif rolunda...

Hüseynbala SƏLİMOV

Ölkəsindəki çox mürekkeb siyasi durumdan baş açaraq yənə də ermənilərin bir gözünü güldürüb, digərini ağlada bildisə, Vallah, Donald Tramp müellime böyük bir "afərin" düşür, cünti neçə gündür ki, erməni mediası çətin vəziyyətdə qalıbdır; Vaşinqtonun təbrikini Moskvadakı kimi yalvara-yalvara, çətinliklə qopartmaq lazım gəlməsə də, hər halda, bir daha deyirik ki, haylar çəş-baş qalıblar, bilmirlər sevinsinlər, yoxsa...

Yox, məsələ heç onda da deyil ki, İrəvanın və Amerikadakı erməni lobbisinin böyük səyərini baxmayaq D.Tramp hələ də N.Paşinyanı və onun milletini bir dəvətlə və ya münasib bir görüşle xoşbəxt etməyi düşünür; haylar ötən il BMT Baş Məclisinin sessiyası zamanı yaranmış pərtlikdən hələ də çıxa bilməyiblər, odur ki, daha görüş-filan yox, sadəcə, çox "intim" bir jest arzusunda bulunurlar ki, bu-nu Vaşinqtonla İrəvan arasındaki "üsusi münasibətlər" in göstəricisi kimi təqdim edə bilsinlər.

Amma alınır. Hələ bu azmış kimi, Tramp məktubunda ölkəsində Ermənistən arasındaki münasibətlərin sıxlığını, eləcə də Ermənistən sosial-iqtisadi problemlərinin həllini yənə də dolayı yolla Dağlıq Qarabağ probleminin həlli ilə bağlayıbdır. Ona görə "yene də" yazırıq ki, bunu birbaşa şəkilde ötən il Trampın köməkçisi C.Bolton cənabları düz Paşinyanın özüne demisi. Elə hayları da dilxor edən budur, cünti onlar Vaşinqtondan daha özel, Dağlıq Qarabağ problemlə və regional siyasetdə şərtlənməyən münasibət umurlar.

Fəqət, görünür ki, bele olmayıacaq. Üstəlik, bəzi siyasi təhlilçilər bu fikirdən ki, dəyişməkdə olan tek regionun özü deyil, ən azı üç Cənubi Qafqaz ölkəsindəki səfirlərini dəyişən ABŞ-in da həmin dəyişikliklərdən kənarda qalmaq istəmediyi düşünülür.

Həm də Trampın da, elə digərlərinin də Paşinyandan müəyyən gözləntilərinin olması təsadüfi deyil: hamı hələ də bilmək isteyir ki, son bir ildə İrəvanda nə baş verdi - bu adicə bir hakimiyyət dəyişikliyi, ölkənin siyasetini və iqtisadiyyatını zəbt etməş əyalətçi Qarabağ klanının mərkəzi Ermənistən elitasi ilə əvəz olunması demək idi, yoxsa bunların ardınca sistem xarakterli ciddi siyasi-iqtisadi dəyişikliklər baş verəcək?..

Qeyd edək ki, Paşinyan hələ bu suallara cavab verməyib. Bu vaxtadək onun bəhanəsi vardi - hökumət hələ ki formalaşmamışdı, seçkili həyata keçirmək lazımdı. İndi fevralın ilk günlərindən başlayaraq ölkədə yeni hökumət işə başlayacaq və bəhanelər kəsilecek - bir vaxt Paşinyana dəstək olan etirazçı kütə də, elə onun ölkəsində əməkdaşlıq edən dövlətlər də yeni baş nazirdən yeni də meyarlar əsasında soruşmağa başlayacaqlar və onda Nikol müəllimin əsl müsibəti olacaq.

Yeri gəlmişkən, bu yaxınlarda onun yazdığı bir status gözümüze sataşdı. Ermənistən baş naziri yazdı: "Bizim bütün problemlərimizin bir həll yolu var və onun istisnásız olaraq bir adı var - emək! Odur ki, işləməli və çalışmalıyıq!"...

Düyü, bu sözlər mənə sovet pionerlərinin əxlaq kodeksi-ni və xüsusen də "Pioner, eməye və ölkənin müdafiəsinə həzir ol!" çağırışının ilk cümlələrini xatırlatdı. Amma məsələ bunda da deyil, sadəcə, N.Paşinyan bilməlidir ki, bir adamın və ya bir millətin gücü çatan və ya çatmayan işlər olur, hələ onu demirəm ki, felsefədə "Sizif eməyi" deyilən əməkdən də danışırlar...

Odur ki, tək əməkələ də iş bitmir, məqsədlər real olmalıdır, cünti siyasetin özü haqqında da belə deyim var: mümkün olanın sənəti. Elə bu yeni hakimiyyətə, hökumətə də bağlı hamının gözləntiləri həmin konteksdədir: ölkələr, hətta insanlar Paşinyanın və dəstəsinin məqsədini bilmək isteyir-lər...

Hələlikse bu, qaranlıq qalır. Ən son məlumatlara görə, Nikol on iki nazirin namizədiyi artıq prezident A.Sarkisyanla razılışdır. Həm də belə deyilir ki, erməni baş naziri Davosdan sonra yene də Moskvaya baş çekmək niyyətindədir. Məqsəd nedir? Görünür, ölkəsinə göndərilen qazın qıymətli bağlı daha bir cəhd etmek istəyir, özünü, necə deyirler, Kreml bir az da şirin göstərməye çalışır.

Amma bu sefərin də Qarabağla bağlı olacağını istisna etməyənlər var, o səbəbdən ki, xarici işlər nazirlərinin görüşündəki müəyyən notlar prosesin canlandığını deməyə əsas verirdi. Xüsusən də "xalqların sülhə hazırlanmasının vacibliyi" kimi ifadələr bu gümanları bir az da artırır və təhlilçiləri bunun real əlamətlərini axtarmağa sövq edir.

Olsun. Fevraldan bizi artıq bir həftədən də az bir vaxt ayırı. İnşallah, bu yeni, inqilabi erməni hökumətinin də nə olduğunu görərik...

Qabil Hüseynli

Müxalifəti gücləndirən həbslər...

Politoloq: "Siyasi fəalların azad edilməsi ilə yaradılmış süni mif pərdəsi aradan qalxmış olar"

Dəfələrlə müşahidə olunub ki, həbs edilən siyasi şəxs həbsxanada olduğu müddədə xeyli tərəfdar toplayıb. Lakin həmin şəxs azadlığa çıxdıqdan sonra siyasi bacarıqsızlığı nəticəsində ona simpatiya yaranan insanları özündən uzaqlaşdırıb. Belə bir fikir də formalasılıb ki, həbslər müxalifəti, müxalif şəxsləri gücləndirir. Azərbaycanın siyaset tarixində bu fikri təsdiqləyen çoxsaylı hadisələr olub. İndi də müxalifət cəbhəsindən bir neçə nəfər həbsxanadadır və istər sosial şəbəkələrde, istərsə də beynəlxalq qurumlara müraciətlərində müxalifət nümayəndəleri bu şəxslərin adlarından hərtərəflə istifadə edirlər. Bütün bu proseslərin qarşısını almaq üçün hakimiyət hazırlıda həbsdə olan siyasilərin hamisini azad edə bilərmi?

Bu arada onu da qeyd edək ki, mart ayında - Novruz bayramı ərafəsində əfv sərəncamının veriləcəyi və Avropanın diqqət mərkəzində olan siyasilərin azadlığa buraxılacağı bildirilir. Əfv Komissiyasının icası hələ keçirilməsə də, üzvlərinin sözlerinə görə, yaxın zamanlarda bu iclas gözlənilir.

Eyni zamanda İnsan Haqları üzrə Birgə İşçi Qrupu da məhbusların siyahısını hazırlayaraq, artıq Əfv Komissiyasına göndərib.

"Yeni Müsavat"a danişan politoloq Qabil Hüseynli bildirib ki, bu, həm də bir humanizm məsələsidir: "Azərbaycanda həbsdə olan adama hər zaman deyirlər ki, Allah qapını açın. Yəni bu, humanizm, insan şəxsiyyətinə hörmət və ehtiram göstəricisidir. Müxalifəti, hansısa ideologyanın daşıyıcısı olsalar da insanlar həbsdədirler və azadlığa çıxsalar, daha yaxşıdır. Ölkə prezidenti İlham Əliyev də hər zaman humanizm prinsiplərinə sadıq qalaraq, həbsdə olanları tez-tez əfv edir. Bəli, bu gün ölkəmizlə bağlı müəyyən fikirlər səsləndirilir. Avropa Birliyində, Avropa Şurasında müxtəlif yanaşmalar var. Hətta həmin həbsdə olanların bir qismının siyasi motivlərə həbsə atıldıqını iddia edirlər. Bunun nə dərəcədə doğru olub-olmamasının mahiyyətinə varmadan demek istəyirəm ki, "siyasi məhbus" terminini birdəfəlik aradan qaldırmak üçün hüquq-mühafizə, beynəlxalq təşkilatların siyasi məhbus elan etdiyi adamları azad etmək olar. Bundan əlavə də xəstələr, yaşı keçmiş adamlar, dövlət qarşısında xidməti olan şəxslərin həbsdə saxlanması ictimai əhval-ruhiyyə üçün müsbət təsiri yoxdur. Əksinə, ictimai əhval-ruhiyyədə bu, qıcıq reaksiya-doğurur. Nə qədər izah edilsə də cəmiyyətdə bundan siyasi məqsədlər üçün istifadə edənlər də var. Eyni zamanda ictimaiyyətdə həmin adamlara qarşı əzabəş obrazı kimi yanaşma halları da müşahidə olunur. Bu səbəbdən də onların şəxsiyyətlərinə qarşı müxtəlif simpatiyalar, o qədər də gerçək olmayan ifadələr işlədir. Məsələn, İlqar Məmmədov həbsdə olanda daha populyar idi. Azadlığa çıxdı, müəyyən testlərdən keçdi və bir neçə uğursuz bəyanat səsləndirdi. Neticədə çox qısa bir müddətə o, həbsxana dövründə yiğidi siyasi dividentlərin demək olar ki, bir qismini xərcədi. Bütün bunların fonunda əvvəlki populyarlığını demək olar ki, itirdi. Ola bilər ki, ona müəyyən rəğbat bəsleyənlər var. Çünkü partiya sədridir. Ancaq içəridə elə adamlar var ki, onlar partiya sədri deyillər və böyük siyasi həyat yolu keçməyiblər. Onların azad edilməsi Azərbaycan cəmiyyətində həm humanizm prinsiplərinin bərqərar olundugu bir daha isbatlayar, həm də o adamların etrafında yaradılmış mif pərdəsi aradan qalxmış olar. Bu, eyni zamanda ölkədə həmrəyliyə, dövlətin humanist təbiətinə dəlalət edən amillərdən olduğuna görə, dövlətin imicinin daha da möhkəmlənməsinə xidmət edər".

□ Əli RƏİS,
"Yeni Müsavat"

Yanvarın 23-də Qarabağ Komitəsinin toplantısı keçirilib. İclasda fevralın 16-na mitinq təyin olunub. Mitinqin əsas şəhəri "Qarabağa azadlıq" tələbi olacaq.

Komitənin daha əvvəl təyin etdiyi iki mitinqə Bakı Şəhər İcra Hakimiyəti mənfi cavab verib. İndi neçə olacaq ciddi suallar doğurur. QK-nın və Müsavat Partiyasının mitinq müraciətlərinə icazə verilmədiyi halda, Milli Şuranın 19 yanvar mitinqinə müsbət cavab verilmesi müzakirələr doğurub.

Komitənin döñəm sədri, Ümid Partiyasının sədri müavini Taleh Əliyev mitinq qərarlarına səbəb olan zərurətləri açıqladı: "Növbəti mitinq qərarı ilə bağlı müzakirələr ötən aydan başlamışdı. Belə qərra alınmışdı ki, yanvarın ilk on günündə mitinq keçirməklə bağlı qərar qəbul edilsin. O da bəllidir ki, bu il ilk mitinq müraciətini Müsavat Partiyası edib. Siyasi məhbuslara bağlı 12 yanvar müraciətine mənfi cavab verildi. Əvəzində isə eyni məzmunda Milli Şuranın mitinq müraciəti müsbət cavablandırıldı. Bunları deməkdə məqsədim odur ki, bizim mitinqin Qarabağı bağlı olduğunu bir daha hər kas bilisin. Qarabağ ətrafında gedən proseslərən ciddi şəkildə narahatlıq. Biliyin ki, yanvarın 16-da Parisda Azərbaycan və Ermenistanın xarici işlər nazirlərinin 4 saatlıq görüşü keçirildi. Görüşdən sonra xalqların sülhə hazırlaşması və regional iqtisadi inkişaf münasibətləri məzmununda bayanat verildi. Bu bayanat komite üzvləri tərəfindən ciddi narahatlılıq qəbul olunub. Xalqların hansı prinsiplər əsasında sülhə hazırlaşığı yönündə heç bir məlumat verilmir. Bu baxımdan xalqın narahatlığını ifadə edən komite növbəti mitinqi zəruri bilər, fevralın 16-na mitinq təyin etdi. Bununla bağlı gələn həftə müvafiq quruma müraciət ünvanlanacaq".

QK-nın təsisçilərindən olan AĞ Partiya başçığı Tural Abbaslı dedi ki, son döñəmlər Qarabağ mövzusu etrafında müəmməli və təhlükeli proseslər gedir: "Xarici işlər nazirlərinin görüşündən sonra nazirlərin hər ikisi" xalqları sül-

Qarabağ Komitəsi mitinq təyin etdi - icazə veriləcəkmi...

Taleh Əliyev: "Zərurət yarandığı üçün mitinq təyin edildi"

Tural Abbaslı: "Hakimiyət bu dəfə də Qarabağ Komitəsinə mitinq keçirməyə razılıq verməyəcək"

he hazırlamaq" kimi ifadə işlətdi. Ardınca sosial şəbəkələrdə "təslimçi ruhlu tezislerin" aktiv müzakirəsi başlandı. Bu müzakirələrin də təsadüf olmasına biz inanmırıq. Bütün bu olan hadisələrə xalqın reaksiyasını nümayiş etdirmək, eyni zamanda Azərbaycana təslimçi sülh imzalatmağa çalışan beynəlxalq təşkilatlara da mesaj vermek üçün belə bir mitinq təşkil etmək zərurəti yarandı. Həmçinin hələ keçən ilin

dekabrından Qarabağ Komitəsinin mitinq keçirməklə bağlı ümumi qərarı vardi. Ümid etmək isteyirəm ki, Azərbaycan iqtidarı bu dəfə mitinq razılıq verməkdən imtina etməz. Ancaq təəssüf ki, gedisət onu göstərir ki, hakimiyət bu dəfə də Qarabağ Komitəsinə mitinq keçirməyə razılıq verməyəcək. Çünkü bizim son iki mitinq müraciətimizə imtina cavabı verilib və bu dəfə də belə olacağı şansları çoxdur. Ancaq iqtidár

unutmamalıdır ki, biz Qarabağ məsələsinə iqtidár-müxalifət kontekstində baxmirıq. Biz bu məsələni ümummilli bir məsələ hesab edirik. Odur ki, çəkinmədən bu mitinq razılıq verməli, həmçinin beynəlxalq aləmdə və danışçılar masası arxasında belə kütləvi aksiyalarla özünü nümayiş etdirən xalqın iradəsinə söykənməlidir".

□ Cavanşir Abbaslı,
"Yeni Müsavat"

lərdə ixtisarlar, maaşların kəsilməsi prosesi başlayıb. Bu da ölkə daxilindəki siyasi, sosial proseslərə təsir etməye başlayıb. Diger tərəfdən, hökumətin özü bədən təşkilatlarında ixtisarlar aparır. Bu da şübhəsiz ki, təsirsiz ötüşmür. Bütün bu proseslərin sosial-siyasi nəticələri qəçilməzdir. Xüsusiən də əvvəller "piroqdan pay alanlar"ın sayının azalması, olyarxiyanın sıxışdırılması proseslərə təsir baxımından çox ciddi məsələdir".

S.Əkbər qeyd etdi ki, bütün bu xarici, daxili faktorlar bütövlikdə gölürlükdə ölkə daxiliində bir-biri tamamlayan xarici və daxili şəbəkələr kompleksi ortaya çıxır. Ona görə də ölkədə ictimai-siyasi aktivliyin artırmasının təbii şərtlərlə qəşşalmaq lazımdır: "Aktivlik də artacaq, gərginlik də artacaq. Çünkü ölkə dəyişikliklər məhkumdur. Bu dəyişiklərin necə olacağı çoxsaylı faktorlardan asılıdır. Bu amillər də dinamik olaraq dəyişir".

"Əksər siyasi qüvvələrin aktivləşdiyi, proseslərə iştirak etdiyi müşahidə olunsa da Sizin və rehbərlərin etdiyiniz Azad Demokratlar Partiyasının sanki bir qədər kənardan müşahidəciliyə cəkildiyiniz görünür. Bunun sebəbi nədir" suallına isə S.Əkbər belə cavab verdi: "Mənim və rehbərlək etdiyim partiyənin mövqeyini düzgün anlamanıñ. Yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi, vəziyyət mürəkkəbdir. Mən strateji aktiv izləmə vəziyyətindəyem, durumun bir qədər aydınlaşmasına ehtiyac var".

□ Etibar SEYİDAĞA,
"Yeni Müsavat"

Sübhəddin Əkbər müxalifətin aktivləşməsinin səbəblərindən danışdı

AzDP sədri: "Siyasi səhnədə aktivliklə yanaşı, gərginlik də artacaq"

Ötən ilin sonlarında ölkə daxilində siyasi proseslərin aktivləşməsi, müxalifət təşkilatlarının bir hərəkətlənməsi müşahidə edilir. Qarşısındaki aylarda seckilərin olmamasına baxmayaraq siyasi canlanmanın arxasında nələrin dayandığı düşündürücüdür.

AzAD Partiyasının sədri Sübhəddin Əkbər bu mövzuda "Yeni Müsavat"a şəhərdə bildirdi ki, baş verənlər həm ölkə xaricində, həm də daxildəki bir sıra proseslərdən qaynaqlanır. Geopolitik qarşıdurma həm də mənşəyindən, həm də regional miqyasında, həm də regional miqyasda artıq həlliçəri mərhələyə daxil olub. Bu proses Azərbaycanın da yan ötüşməyəcək: "Xüsusiən də İran məsələsinin beynəlxalq gündəliyi gəlməsi və Cənub-Qafqaz regionunun siyasi, strateji inkişafını nəzərə alsaq artıq dəyişikliklər Azərbaycanın həm Qərbi istiqamətdə, həm Cənub istiqamətdə qapısını döyməkdədir. Onu

Sübhəddin Əkbər

təvələdir. Çünkü her iki istiqamətin ölkə daxilində siyasi uzantuları var. Diger tərəfdən, ölkə daxilində mənşəyindən devalvasiyəndən sonra bəşərəməsi, sosial-siyasi nəticələrə getirib çıxarır. Başqa bir daxili faktor ilə əvvəlindən Azərbaycan hakimiyətinin gizli iqtişadiyyatı aşkarlaşıb. Beləliklə, həm Azərbaycan təşkilatlarında gedən proseslər, həm də onların ölkə daxilində uzantısı olan münaqışla bağlı yaranmış status-kvonun dəyişilməsi zərurəti, Avropa İttifaqı ilə münasibətlərin inkişafı məsələsi ölkə daxilində proseslər də ak-

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Azərbaycan prezyidenti İlham Əliyev və Ermənistana baş naziri Nikol Paşinyan İsvəcrədəki ənənəvi Davos Forumu çərçivəsində görüşüb. Yayılan məlumatlara əsasən, bu il üçün ilk temas sayılan görüş qeyri-formal atmosferde baş tutub və 1 saat yarımla çəkib. Əsas müzakirə mövzusu təbii ki, Dağlıq Qarabağ məsəlesi olub.

Qeyd edək ki, bu, Ermənistanda 8 may "məxməri inqilab"ı nəticəsində baş vermiş hakimiyyət dəyişikliyindən sonra iki ölkənin rəhbərləri arasında sayca üçüncü qeyri-formal görüş idi. Bundan əvvəl analoji temaslar Düşənbədə və Moskvada reallaşmışdı. Düşənbə görüşü zamanı tərəflər bəzi şifahi anlaşıma da eldə eləmişdi.

"Yeni Müsavat" xatırladır ki, Davos görüşündə təxminən bir həftə əvvəl - yanvarın 16-da Parisdə Azərbaycan və Ermənistana XİN rəhbərləri ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrlerinin iştirakı ilə bir araya gəlmiş, 3 saat sürən müzakirələrdən sonra "xalqlar sülhə hazırlığın zəruriliyi" ba-

rədə beyanat vermişdilər. Azərbaycan prezyidenti isə Davos görüşündən önce Rusiya KİV-e müsahibəsində demişdi ki, iki ölkə rəhbərləri arasında iniyedek tam formatda görüş olmasına da, bəzi faydalı səhəbətlər olub.

*****

İlham Əliyev və Paşinyan arasında növbəti qeyri-formal görüş konfliktin həlli yönündə real dönüşə təkan verməsə də - bu, gözlənilmirdi də - tərəflər arasında etimad atmosferi yaratmaq baxımından pozitiv qiymətləndirilir. Əsas hədəf elbette ki, problemin həllini yaxınlaşdırmaqdır ki, bu da müstəsna olaraq, yeni erməni hökumətinin Qarabağ məsələ-

Yaqlanddan acı etiraf: "Azərbaycanlı köçkünləri geri qaytarmağa gücümüz çatmır..."

"Avropanın Azərbaycan qaçqınlarının kəskin problemini həll etmək üçün mexanizmləri və vasitələri yoxdur". Bunu Avropanın baş katibi Torbyorn Yaqland Avropanın Parlament Assambleyasının (AŞ PA) qış sessiyasında azərbaycanlı deputat Rəfael Hüseynovun sualını cavablandırırdı.

"Mənim bu problemi həll etmek üçün vasitələrim yoxdur. Mən ATƏT və ya BMT-yə, BMT-nin Qaçqınların işi üzrə Ali Komissarının idarəsinə müraciət etsem, fikrimcə, onlar da deyəcəkdi ki, mənim bu problemin həlli üçün mexanizmlərim yoxdur. Mənim bu cür mandatım yoxdur. Bütün mandatımız başqaşdır və biz onu reallaşdırmağa çalışırıq. Sizin xatırladığınız və həqiqətən deyə bilərəm. Əlbəttə, bu, həmin vəziyyətdə olanlar üçün dəhşətli vəziyyətdir", - deyə o eləva edib.

Qarabağ

Davosdan İravanq Qarabağ gəlirisi - işgalə son qoyularsa...

Qafqazın ən üzücü münaqişəsinin həlli yönündə daha bir cəhd; Ermənistən blokadadan yarmaq istəyirsə...; **politoloq:** "Qarabağ konflikti həll edilməmiş Paşinyanın islahatları baş tutmayacaq..."

sindən nə dərəcədə konstruktiv mövqə tutacağından asılı olacaq. Bu konstruktivlik isə ilk növbədə ağır blokada şəraitində olan Ermənistana, həmçinin öz xalqına köklü iqtisadi islahatlar ve rifah vəd eləmiş baş nazir Nikol Paşinyana görəkdi.

Diqqətçəkicidir ki, Azərbaycanın dövlət başçısı görüşdən az əvvəl Dağlıq Qarabağ məsələsi ilə bağlı rəsmi Bakının mövqeyini, vəziyyətdən real çıxış yoluńı bir daha həm rəsmi İrəvanın, həm də bənəlxalq ictimaiyyətin nəzərinə çatdırıb.

"Bütün bu layihələr onlardan yan keçir, bir səbəbə görə: səbəb işğaldır. İşğala son qoyulsa, onda əlbəttə ki, bizim regionumuzda daha geniş bənəlxalq əməkdaşlıq və davamlı sülh olardı". Bu sözləri İlham Əliyev Davosda Çinin CGTN televiziya kanalına müsahibəsində deyib.

"Mən eminəm ki, bu, bizim 20 iləndən artıqdır işğal altında qalan torpaqlarımızın azad edilməsi üçün ən effektiv yoldan biridir. Müstəqilliyimizin ilk illərində biz Ermənistən təcavüzünə və işğalına məruz qaldıq. Bunun nəticəsində 1 milyondan çox azərbaycanlı qaçqın və məcburi köçküne

çevrildi, torpaqlarımızın 20 fəizi işğal altındadır. BMT Təhlükəsizlik Şurasının erməni qoşunlarının torpaqlarımızdan dərhal və qeyri-şərtsiz çıxarılmasını tələb edən və 25 il bundan əvvəl qəbul olunan dörd qətnaməsine baxmayaraq, onlar icra olunmur. Buna görə də biz hədəfimiz olan ərazilə bətövlüyüümüzə bərpa edilməsi və bir milyondan artıq insanın evlərinə qayıtması üçün daha güclü, daha uğurlu və daha effektiv olmalıdır. Buna görə de özümüzə teminət, öz resurs və ehtiyatlarımıza arxalanma siyasetimiz artıq bizi uğura aparır. Biz indi yaşayış standartlarını artırıq, bizim yaxşı bənəlxalq nüfuzumuz var. Qeyd etdiyim kimi, biz demək olar ki, 250 milyard dollar investisiya cəlb etmişik. Biz hərbi potensialımıza çoxlu sərmayə yatırımışq və öz qonşularımızla çox uğurlu əməkdaşlıq formatını yaratmışıq. Beləliklə, torpaqlarımızın işğalını davam etdirən ölkə bütün bunları qiymətləndirməlidir.

Başa düşməlidir ki, onlar da bənəlxalq əməkdaşlıq formatının bir tərəfi ola bilərdi. Yəni enerji, neft-qaz, nəqliyyat, bağlılıq layihələrindən asılı olub-olmayaq" - İlham Əliyev qeyd edib.

*****
Politoloq Arzu Nağıyev

bu xüsusda hesab edir ki, həzirki vəziyyətdə Nikol Paşinyan üçün əsas məsələ iqtisadi problemlərin həllidir (telegraf.com). Lakin onun sözlərinə görə, Ermənistən yeni hakimiyyəti ilə xarici ölkələrdəki erməni diaspor təşkilatları arasında narazılıqlar var.

"Əsas məqsəd ölkəyə investisiya cəlb etmək və iqtisadiyyati dırçəltməkdir. Paşinyan isə bunu edə bilmir. Çünkü Azərbaycandan təzyiqlər və bu təzyiqlərdən doğan faktorlar var", - deyə o vurgulayıb.
Ekspert qeyd edib ki, Paşinyan Ermənistəndə iqtisadi rifaha nail olmaq üçün Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli-nə nail olmalıdır: "İlk növbədə bu münaqişə həll olunmalıdır. Digər qonşu dövlətlərlə de münasibətlər qaydasında deyil. Donald Tramp Paşinyana təbrik məktubunda da təxmini belə bir fikir irəli sürdü ki, qonşu dövlətlərlə sülh içinde yaşasınız, bir dövlət kimi yaşayacaqsınız. Həzirki situasiyada isə Ermənistən İran və Rusiyadan asılı vəziyyətdədir, Türkiyə kimi böyük bir güclə sərhədləri bağlıdır, Azərbaycanla müharibə şəraitində ya-

şayır. Bütün bu məsələlər həll edilməmiş islahatlardan danışmaq mümkün deyil. Bu vəziyyətdə də, o, iqtisadi problemləri həll etməlidir. Əger Paşinyan vedə etdiyi islahatları həyata keçirib iqtisadi problemləri həll edə bilməse, bu, Ermənistən daxilində vəziyyəti gərginləşdirəcək".

*****

Davosdan Ermənistənən yeni rəhbərliyinə verilən Qarabağ mesajının əsas leytenantivini də əslində elə bu təşkil edir. Yəni Ermənistən, nəhayət, inkişaf eləmək, əhalisi rifaha qovuşmaq və Rusiyanın vassal asılılığından xilas olmaq isteyir, o zaman öncə işğal siyasetinə son qoyub öz qonşusunu Azərbaycanla münasibətləri qaydaya salmalıdır.

Azərbaycanla əlaqələrin normallaşması isə avtomatik şəkildə digər mühüm qonşu - Türkiyə dövləti ilə də siyasi-diplomatik əlaqələrin normala düşməsi və Ermənistən neqliyyat, kommunikiyasiya blokadasından qurtulmasına getirəcək. Bunun xaricində Nikol Paşinyan daxildə heç bir islahat həyata keçirə, ermənilərə verdiyi vədlərini tutə biləz. Odur ki, seçim ilk növbədə onundur...

Xanhüseyin Kazimli

Ekspert deputatın villa davasının gizlirlərini açdı

Hüquqşunas hesab edir ki, Xanhüseyin Kazimli əlaqələrindən istifadə edərək bankdan kredit götürüb və mülkünün qiyməti borcunu ödəmir.

Deputat Xanhüseyin Kazimlinin "Yapi Kredi Bank Azərbaycan" QSC-yə bərc müqabilində girov qoyulan Novxanidakı villasının əlindən alınması müzakirələrə səbəb olub. Məsələnin mahiyyəti budur ki, deputat 2014-cü ilin fevralında "Yapi Kredi Bank Azərbaycan" illik 12 faiz olmaqla 36 ay müddətində 400 min manat məbləğində kredit alıb. Lakin müvafiq ödənişlər etməyib. Bank məhkəməye müraciət edib və deputatın villasını bankın sərəncamına keçib. Deputat isə Novxanı kəndində yerləşən ümumi sahisi 301 kvadrat metr bağı evinin əlindən çıxmazı ilə razılaşdırır. Bağı evi hərraca çıxarırlaraq 700 min manat qiymət qoyulub. Lakin satılmayıb. Sonradan keçirilən hərraclarda qiymət 446 min 250 manata qədər endirilib və "Yapi Kredi Bank Azərbaycan" QSC tərəfindən almış. Xanhüseyin Kazimli apelyasiya şikayətində ona məxsus evin ilkən satış qiyməti kimi müsəyən edilən 700 min manat məbləğin evin real bazar dəyərindən qat-qat aşağı hesablandığı vurğulayıb. Yaranmış durumu yenicag.az-a şərh edən tanınmış hüquqşunas Əkrem Həsənov deyib ki, Xanhüseyin Kazimli Milli Bankın İdarə Heyətinin sədri Elman Rüstəmovla yaxın münasibətinə görə banklardan səfəli şərtlərlə iri məbləğli kreditlər götürüre bilib:

"Əvvələ, Azərbaycanda deputatlar düşünülən qədər nüfuzlu və ciddi təsiye malik insanlar deyil. Xüsusi Xanhüseyin Kazimli kimi parlamentdə heç bir çıxış və ya irəli sürdüyü qanun layihəsi ilə yadda qalmayanın biri. Sadəcə, bəzi şəxsi əlaqələri var. O cümlədən Elman Rüstəmovla yaxındır. Buna görə də oğlu Fəxri Kazimli uzun illər Elman müəllimin adyutantı idi. Sonra da Elman müəllim onu İpoteka Fonduna rəhbər etdi. Halbuki nə bilik, nə də digər keyfiyyətlərinə görə həmin vəzifəyə layiq deyil. Heç bir neçə cümləni səhvəz yaza bilmir. Buna görə də həmin fondu reallıqda həmişə Elman Rüstəmov idarə edib. Bu baxımdan ata və oğul Kazimlılar elə də ciddi çəkiyə malik insanlar deyillər. Sadəcə, Rüstəmovla yaxınlıq müqabilində banklardan səfəli şərtlərlə iri məbləğli kreditlər götürüre biliblər. Lakin bankların onlara borcu yoxdur ki. Xüsusi Yapı Kredi Bank kimi ümumən sağlam və müstəqil bankın. Buna görə də təəccübülsü bank tərəfindən deputatın əmlakına tutma yönəldilə bilməsi deyil. Təəccübülsü odur ki, bu, niyə belə gec baş verib".

Əkrem Həsənovun sözlərinə görə, Xanhüseyin Kazimlinin villasının təxminən qiyməti 260 min manatdır. Bunun üçün o, hələ də banka borcludur: "Bank uzun illər deputatla məhkəmələrdə vuruşub və yalnız indi qələbəyə müvəffəq olub. Böyük ehtimalla deputat bu proseslərdə də bütün əlaqələrindən istifadə edib. Amma əvvəl-axır məhkəmələr labüb qərarı verib: borc ödənilməli, girova tutma yönəldiləməlidir. Necə ki, digər vətəndaşların kreditləri üzrə belə baş verir. Sadəcə, onların əlaqələri yoxdur deyə məhkəmələri daha tez uduzurlar. Göründüyü kimi, deputatın satılan əmlakının qiyməti təxminən 260 min manatdır. 400 min manat əsas borcdur. Deməli, banka hələ azı 140 min manat borcu qalıb. Yəqin ki, hələ faiz və cerime borcu da var. Təbii, həmin 140 min manatı da ödəməlidir. Başqa əmlakı yoxdursa, deputat maaşının yarısı tutulmalıdır. Odur ki, şübhəli bir şey yoxdur. Şübhəli o olardı ki, villası yüksək qiymətləndirilərdi və hələ bankı da borclu çıxardı ki, artıq pulu qaytar. Bütün bunlar iki şeyden xəber verir. Bir: Azərbaycanda borc problemi getdikcə dərinləşir və hətta nə qədər təsadüfi adam olsalar da, deputat və dövlət fondunun rəhbəri də problemlərini əyri yollarla artıq həll edə bilmirlər. İki: bəzi qiymətləndircilərin saxta optimist bəyanatlarına baxmayaraq, daşınmaz əmlakın qiyməti düşməkdə davam edir".

□ E.HÜSEYNOV,
"Yeni Müsavat"

Məlum olduğu kimi, 2019-cu ildən ali məktəblərə qəbul, həmcinin orta məktəblərin IX və XI sinif sağirdlərinin buraxılış imtahanı qaydalarına dəyişikliklər edilib. Dəyişikliyə əsas səbəb orta məktəbdə tədrisde tətbiq edilən dəyişikliklər, kurikulumların tətbiqi, orta məktəb dərsliklərinin yeni tələblərə uyğunlaşdırılması və ona nəhayət, bu dəyişikliklərin meydana çıxardığı biliyin qiymətləndirilməsi üçün lazımlı olan yeni qaydalar oldu.

İtibarlaq. Vixitas qrupunun itixaslarına və orta itixas təhsili müəssisələrinin xüsusi qabiliyyət tələb edən itixaslarla na qəbul olmaq istəyən abituriyentlər əlavə olaraq qabiliyyət imtahanı da verəcəklər.

Artıq tədris ilinin birinci yarısı geridə qaldı. Buraxılış imtahanlarına çox qısa bir zaman qalıb. Bəs görəsən, bu yeniliklərin tətbiqi, abituriyentlərin yeni sistemə uyğunlaşması prosesi necə gedir?

Mövzu ilə bağlı "Yeni Müsavat" a danışan təhsil

yən problemlər yaradacağı bildirdi: "Bildiyimiz kimi, buraxılış imtahanlarının keçirilməsi üçün nəzərdə tutulan tarix mart və ya aprel aylarıdır. Bu isə tədrisin bitməsindən ən azı bir ay əvvələ uyğun gəlir. Xüsusi müəllim heyətinin haqqı narazılıqlarından biri de tədris bitməmiş sağirdlərin buraxılış imtahanına getməsidir. Əlbəttə, bu məqamda buraxılış imtahanından sonra sağirdlərin həmin dərsə olaraq davamıyyəti və marağına mənfi təsir göstərəcək. Məsə-

ciliq prinsipləri gözlənilmiş, imtahanlarda mənimsinənlə seviyyəsinin yoxlanılması və qiymətləndirilməsi mümkün olan alt standartlar, öyrənilməsi zəruri olan tədris materiallarının həcmi, tövsiyə edilən ədəbiyyat siyahısı və sair verilib. "Abituriyent 1" jurnalında tarix fənnindən proqrama Şumerlər əlavə olunub. I Dünya müharibəsi haqqında bilgiler dəha az tələb olunur. XX əsrin sonu və XXI əsrin əvvəllərində dövlətlərərəsi münasibətlər əvvəlki illərdə olduğu kimi

Abituriyentlər üçün vaxt daralır: yeni qəbul qaydaları nəticəyə necə təsir edəcək?

2 ay sonra başlayacaq buraxılış imtahanlarının nəticələri də önəmlı olacaq...

eksperti Kamran Əsədov bildirdi ki, istenilən halda, yeniilik, inkişafa doğru atılan addım müsbət qarşılmalıdır: "Ənənəvi tədris və dərsliklərlə ali məktəblərə qəbul imtahanlarının nə az, nə çox, təqribən 25 ildən artıq ömrü var. Bu 25 ildə də müəyyən yeniliklər tətbiq olunur. İstenilən yenilik haqda xəbərdarlıq 1 il əvvəlcədən elan edilir, bununla bağlı sağirdlərin və müəllimlərin özlərində formalasdırı biləcəyi vərdiş və bacarıqlar üçün yetəri qədər zaman olurdu. Biliyik ki, qəbul imtahanlarına hazırlıqla ona qəbul imtahanları üçün nəzərdə tutulmuş heç bir itixas blokunda yoxdur".

Ekspertenin sözlərinə görə, artıq imtahanın keçirilməsi ilə bağlı proqramın detalları da bəlli olub: "Qeyd edim ki, bir neçə gün əvvəl "Abituriyent" jurnalının 1-ci nömrəsi nəşr olunub. Burada 2019/2020-ci tədris ili üçün ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbuluna aid rəsmi sənədlər və metodiki materiallar dərc olunub. Burada hər bir fənn üzrə təqdim edilmiş yeni təhsil proqramları (kurikulumlar) və yeni dərsliklər əsasında hazırlanmış qəbul imtahanın ikinci mərhəlesi üçün qəbul imtahanı proqramlarında sistemlilik və ardi-

yene də var, amma indi, sadəcə, münasibətlərən daha çox bilik tələb olunur. Qalan mövzular isə demək olar ki, yerindədir".

K.Əsədov vurğuladı ki, artıq müəllimlər və abituriyentlər Dövlət imtahan Mərkəzinin jurnallarını izləməli və onun əsasında səmərəli hazırlanışına çalışmalıdır: "Azərbaycan tarixində Qurtuluş hərəkatı, xarici siyaset və s. kimi mövzularda da bilik tələb olunur. Coğrafiyada coğrafi məkan, təbiet və cəmiyyət olmaqla fənn kurikulumunun müəyyən etdiyi bu 3 məzmun xəttinin 6 əsas standartı əsasında proqram tərtib olunub. Burada da bir sıra yeniliklər var. Digər fənlərdə kurikulum və ona əsaslanan dərsliklərə əsasən, bəzi çıxarılan və əlavə olunan mövzular özünü göstərir. Bütün abituriyentlər, müəllimlərə məsləhət görrədim ki, mütləq Dövlət imtahan Mərkəzinin "Abituriyent 1" saylı jurnalını əldə edib mövcud proqramlarla tanış olsunlar. Bu onların daha səmərəli hazırlanışlarında əsas faktordur. Bundan əlavə, abituriyentlər üçün jurnalda bəzi məlumatların olması da onları işinə yarayacaq amillərdir. Məsələn, balların hesablanması, xüsusi ali məktəblərə ərizə qəbulu, bloklar üzrə sual nümunələri və s. jurnalda əksini tapıb Müsbət məqamlardan biri də odur ki, tarix fənnindən siniflər arasında anlaşılmaz, çəşqinqılıq doğuran mövzular, ziddiyət təşkil edən mövzular qəbul proqramında öz əksini tapmayıb".

□ Nərgiz LİFTİYEVA
"Yeni Müsavat"

Adi "Forbes" jurnalının milyarderler sıyahısında yer alan azərbaycanlı bizneslərindən biri də Fərhad Əhmədovdur. Həzirdə Rusyanın ən zəngin adamlarından biridir. Vaxtılı Bakıdan Rusiyaya gedəndə isə cibində cəmi 48 rubl pulu olub. Adı xeyriyyəciliklə yanası, qalmaqallı olayların əsas figurantı kimi də tez-tez mətbuatın gündəminə gəlir.

Biznesdə böyük uğurlar qazanan Fərhad Əhmədov ailə baxımdan bəxti getirmişlərdən. Heyat yoldaşı - 41 yaşlı Tatyana Əhmədova onu qoyub qaçıb. Ardından Tatyana Əhmədova Fərhad Əhmədova qarşı iddia qaldırıb, onun varidatının yarısına sahiblənmək üçün məhkəməyə üz tutub.

(əvvəli ötən sayımızda)

Arvadla davanın mərkəzində italyanlar da biznesmen "atib" - 10 milyon avro

Fərhad Əhmədovun Tatyana Əhmədova ilə 2 il əvvəl başlanan mal-mülk davası bu gün də davam edir. Qalmaqallı boşanma işinə görə beynəlxalq səviyyəli qalmaqlın mərkəzində olduğu günlərdə Fərhad Əhmədov bərədə daha bir sensasiyə xəbər yayılmışdır. Məlum olmuşdu ki, 2 italyan dizayner de 10 milyondan çox avronu Fərhad Əhmədovdan alıb ona "atib". Həmin xəberdə deyildi ki, "Paghera Green Service Societa Agricola S.R.L." adlı İtaliya şirkəti (landşaft dizaynı ilə məşğuldur) biznesmenin barəsində London məhkəməsinde 5 milyon dollarlıq təzminat iddiası qaldırıb. İddia ərizesinə əsasən, 2016-ci ilde şirkət F.Əhmədovun Bilgəhdəki malikanesinin 6 hektarlıq ərazisinin yaşıllaşdırılmasına və abadlaşdırılmasına dair 12 milyon avro məbləğində müqavilə bağlayıb. Lakin işlərin yenənəşəsinə az qalmış biznesmen 3 milyon avronu ödəməkdən imtina edib və italyan şirkətinin nümayəndələrini qovub.

Həmin dövrda virtualaz.org bu qalmaqalla bağlı yazuıldı ki, Massimo Alberti və Gianfranco Paghera adlı italyan biznesmenlər "xəzinə"-milyarderin pullarının dalınca Bakıya yollanıblar. Həmin günlərdə məlum olmuşdu ki, İtaliya şirkətinin London məhkəməsində iddia qaldırması ilə bir vaxtda rusiyalı biznesmen də italyanların barəsində Azərbaycan hüquq-mühafizə orqanlarının rehbərlərinə şikayət ərizələri təqdim edib. Fərhad Əhmədovun qanuni nümayəndəsi Nail Şahverdiyev daxili işlər nazirinin birinci müavini, general-leytenant Vilayet Eyyazova və baş prokuror Zakir Qaralova şikayət ərizələri ünvanıayıb. Şikayet ərizələrinə əsasən, Massimo Alberti və Gianfranco Paghera dələduzluq yolu ilə biznesmenin külli miqdarda vəsaitini ələ keçirib mənimsəmkədə güñahlandırlırlar.

Ərizədə deyildi ki, F.Əhmədov Bakının Bilgə qəsəbəsində, Salahzadə küçəsində yerləşen iqamətgahının ərazisinin yaşıllaşdırılması, bağçılıq və abadlıq işlərinin görülməsi üçün 2016-ci ilin iyul-avqust aylarından etibarən həmin İtaliya və İsvəçəre şirkətlərinin rehbərləri ilə danışqlara başlayıb. "Paghera" (İtaliya) və "Paghera Group" (İsvəçəre) şirkətlərinin yaşıllaşdır-

Göyçaylı milyarderi İtaliyalılar necə soyub-bir boşanmanın tarixçəsində yeni pərdə

İtaliya istehsalı olan malların əvəzinə, Fərhad Əhmədovun bağı üçün Bakıdakı mağazalardan "kitayski" mallar alınıb

ma-bağlılı işlərində Avropanın qabaqcıl şirkətləri olduğuna görə biznesmen malikanesinin ərazisinin abadlaşdırılmasını onlara həvələ etməyi qərara alıb. Həm de ərizədə deyildi ki, Massimo Alberti və Gianfranco Paghera özlərini işgüzar, layiqli və vicdanlı iş adamları kimi təqdim edərək F.Əhmədovun etibarını qazana biliblər. Beləliklə, italyanlarla bir neçə görüşlərdən və danışqlardan sonra biznesmenin Bakıdakı şirkəti ilə "Paghera Green Service Societa Agricola S.R.L." arasında 2016-ci il dekabrın 14-də 6 milyon 358 min avroluq müqavilə bağlanıb. Müqavilə qiymətinə bütün ağac və bitkilərin, mal-materialların, nəqliyyat-çatdırma, siğorta, id-xal-ixrac emalıyyatlarının gömrük xərcləri, həmçinin salınacaq bağın 12 ay qarantiya müddəti ərzində saxlanılması xərcləri daxil edilmişdir. Ümumi məbləğin 30 faizi depozit qismində əvvəlcədən, daha 30 faizi ikinci mərhələdə, 30 faizi işlərin görülbür qurtarmasından sonra və 10 faizi qarantiya müddətinin başa çatmasından sonra ödənilməlidir. İşlər başlayıb və pulların 90 faizi müqavilə bağlananından ki-

gün sonra, habelə 2017-ci ilin mart və may aylarında ödənilir-cəmi 5.722 milyon avro. Əlbəttə, müqavilenin bağlanmasıından sonra da biznesmen Əhmədov Xəzər sahilindəki sevimli malikanesinin landşaft işlərinin gedisi müzakirə etmək üçün müntəzəm olaraq Bakıda Albertini və Paghera ilə görüşürdü. Və onlara getdiğəcə dənənənən etimad bəsləməye başlayırdı. Nəticədə italyanlar Əhmədovu inandıra bildilər ki, onun malikanesinin ərazisində müqavilədə göstərilən işlərdən əlavə bir sıra işlərin də görülməsi gərəkdir. Təbii ki, bu "əlavə işlər" üçün əlavə milyonlar tələb olunurdu. Əhmədov italyanlara o qədər etibar edir ki, "əlavə işlərin" görülməsi üçün onlara ayrıca müqavilə bağla-şıra Aynı zamanda əvvəlki əvəzinən dənənən etimad bəsləməye başlayırdı. Nəticədə italyanlar Əhmədovu inandıra bildilər ki, onun malikanesinin ərazisində müqavilədə göstərilən işlərdən əlavə bir sıra işlərin də görülməsi gərəkdir. Təbii ki, bu "əlavə işlər" üçün əlavə milyonlar tələb olunurdu. Əhmədov italyanlara o qədər etibar edir ki, "əlavə işlərin" görülməsi üçün onlara ayrıca müqavilə bağla-şıra Ayrıca müqavilə bağla-şıra Aynı zamanda əvvəlki əvəzinən dənənən etimad bəsləməye başlayırdı. Nəticədə italyanlar Əhmədovu inandıra bildilər ki, onun malikanesinin ərazisində müqavilədə göstərilən işlərdən əlavə bir sıra işlərin də görülməsi gərəkdir. Təbii ki, bu "əlavə işlər" üçün əlavə milyonlar tələb olunurdu. Əhmədov italyanlara o qədər etibar edir ki, "əlavə işlərin" görülməsi üçün onlara ayrıca müqavilə bağla-şıra Aynı zamanda əvvəlki əvəzinən dənənən etimad bəsləməye başlayırdı. Nəticədə italyanlar Əhmədovu inandıra bildilər ki, onun malikanesinin ərazisində müqavilədə göstərilən işlərdən əlavə bir sıra işlərin də görülməsi gərəkdir. Təbii ki, bu "əlavə işlər" üçün əlavə milyonlar tələb olunurdu. Əhmədov italyanlara o qədər etibar edir ki, "əlavə işlərin" görülməsi üçün onlara ayrıca müqavilə bağla-şıra Aynı zamanda əvvəlki əvəzinən dənənən etimad bəsləməye başlayırdı. Nəticədə italyanlar Əhmədovu inandıra bildilər ki, onun malikanesinin ərazisində müqavilədə göstərilən işlərdən əlavə bir sıra işlərin də görülməsi gərəkdir. Təbii ki, bu "əlavə işlər" üçün əlavə milyonlar tələb olunurdu. Əhmədov italyanlara o qədər etibar edir ki, "əlavə işlərin" görülməsi üçün onlara ayrıca müqavilə bağla-şıra Aynı zamanda əvvəlki əvəzinən dənənən etimad bəsləməye başlayırdı. Nəticədə italyanlar Əhmədovu inandıra bildilər ki, onun malikanesinin ərazisində müqavilədə göstərilən işlərdən əlavə bir sıra işlərin də görülməsi gərəkdir. Təbii ki, bu "əlavə işlər" üçün əlavə milyonlar tələb olunurdu. Əhmədov italyanlara o qədər etibar edir ki, "əlavə işlərin" görülməsi üçün onlara ayrıca müqavilə bağla-şıra Aynı zamanda əvvəlki əvəzinən dənənən etimad bəsləməye başlayırdı. Nəticədə italyanlar Əhmədovu inandıra bildilər ki, onun malikanesinin ərazisində müqavilədə göstərilən işlərdən əlavə bir sıra işlərin də görülməsi gərəkdir. Təbii ki, bu "əlavə işlər" üçün əlavə milyonlar tələb olunurdu. Əhmədov italyanlara o qədər etibar edir ki, "əlavə işlərin" görülməsi üçün onlara ayrıca müqavilə bağla-şıra Aynı zamanda əvvəlki əvəzinən dənənən etimad bəsləməye başlayırdı. Nəticədə italyanlar Əhmədovu inandıra bildilər ki, onun malikanesinin ərazisində müqavilədə göstərilən işlərdən əlavə bir sıra işlərin də görülməsi gərəkdir. Təbii ki, bu "əlavə işlər" üçün əlavə milyonlar tələb olunurdu. Əhmədov italyanlara o qədər etibar edir ki, "əlavə işlərin" görülməsi üçün onlara ayrıca müqavilə bağla-şıra Aynı zamanda əvvəlki əvəzinən dənənən etimad bəsləməye başlayırdı. Nəticədə italyanlar Əhmədovu inandıra bildilər ki, onun malikanesinin ərazisində müqavilədə göstərilən işlərdən əlavə bir sıra işlərin də görülməsi gərəkdir. Təbii ki, bu "əlavə işlər" üçün əlavə milyonlar tələb olunurdu. Əhmədov italyanlara o qədər etibar edir ki, "əlavə işlərin" görülməsi üçün onlara ayrıca müqavilə bağla-şıra Aynı zamanda əvvəlki əvəzinən dənənən etimad bəsləməye başlayırdı. Nəticədə italyanlar Əhmədovu inandıra bildilər ki, onun malikanesinin ərazisində müqavilədə göstərilən işlərdən əlavə bir sıra işlərin də görülməsi gərəkdir. Təbii ki, bu "əlavə işlər" üçün əlavə milyonlar tələb olunurdu. Əhmədov italyanlara o qədər etibar edir ki, "əlavə işlərin" görülməsi üçün onlara ayrıca müqavilə bağla-şıra Aynı zamanda əvvəlki əvəzinən dənənən etimad bəsləməye başlayırdı. Nəticədə italyanlar Əhmədovu inandıra bildilər ki, onun malikanesinin ərazisində müqavilədə göstərilən işlərdən əlavə bir sıra işlərin də görülməsi gərəkdir. Təbii ki, bu "əlavə işlər" üçün əlavə milyonlar tələb olunurdu. Əhmədov italyanlara o qədər etibar edir ki, "əlavə işlərin" görülməsi üçün onlara ayrıca müqavilə bağla-şıra Aynı zamanda əvvəlki əvəzinən dənənən

“Halal” qidaların 80 faizinin istehsalçıları qeyri-müsəlmandır...

“nar” “Birgə və Sağlam” İB-yə rabitə dəstəyi göstərir

“nar” autizm sindromlu uşaqlara növbəti dəstəyini göstərib

“nar” özünün korporativ sosial məsuliyyət (KSM) strategiyası çərçivəsində “autizm spektr pozuntuları” diaqnozu uşaqlara növbəti dəfə dəstəyini göstərib. Belə ki, “nar” autizm “spektr pozuntuları” diaqnozu uşaqlarla işləyən “Birgə və Sağlam” İctimai Birliyini yüksək-süreli simsiz internet ilə təmin edib. “nar”-ın təqdim etdiyi yüksəksüreli limitsiz internet sayesində autizm sindromlu uşaqlar cəmiyyətə integrasiya olunmaları üçün lazım olan programlardan və dərs vəsaitlərindən yararlanıb. Bundan başqa, “nar” şəbəkəsi vəsittəsilə “Birgə və Sağlam” İctimai Birliyinin nəzdində fəaliyyət göstərən “Kashalata” kafedə çalışıban yeniyetmə autizmlı uşaqlar komputer və IT bacarıqlarını inkişaf etdirəcəklər və müxtəlif peşələrə yiyələnmələri üçün internetdən rahatlıqla istifadə edə biləcəklər.

“nar” bundan əvvəl də birliyin autizm sindromlu uşaqlarına öz dəstəyini göstərib və onların çalışdığı “Kashalata” kafe-atelyeni zəruri olan avadanlıqla təmin edib. Qeyd edək ki, autizm sindromlu uşaqların cəmiyyətə integrasiyasına dəstək olmaq və onların sosial bacarıqlarını artırmaq məqsədilə “Kashalata” kafedə autizmlı yeniyetmə uşaqlar çalışır və müştərilərə özərlər xidmət göstərir. “Birgə və Sağlam” İctimai Birliyinin reabilitasiya mərkəzi 70-dən artıq xüsusi qayğıya ehtiyacı olan autizm sindromlu uşaqlara təhsil xidməti verir.

Qeyd edək ki, “nar” xüsusi qayğıya ehtiyacı olan insanları daim diqqətdə saxlayır və onların cəmiyyətə integrasiya olunması istiqamətində müxtəlif addımlar atır. Mobil operatorun həyata keçirdiyi KSM strategiyası haqqında daha ətraflı məlumatı nar.az saytından öyrənəmək olar.

“Azerfon” şirkəti (“nar” ticarət nişanı) 21 mart 2007-ci ildə fealiyyətə başlayaraq qısa bir müddətdə Azərbaycanda telekommunikasiya və mobil rabitə sahəsinin aparıcı şirkətlərindən birinə çevrilib. “nar” ticarət nişanı Azərbaycanın zəngin mədəni və tarixi irlərinin çağdaş həyatla bağlılığını rəmzi olaraq seçilib. “nar” ölkədə ilk dəfə olaraq 3G texnologiyasını təqdim edib və geniş 4G şəbəkəsini abunəçilərinin istifadəsinə verib. “nar” şəbəkəsi hazırda ölkə ərazisinin 97%-ni (işğal olunmuş ərazilər istisna olmaqla) əhatə edir və 7400-dən artıq baza stansiyası ilə 2,2 milyona yaxın abunəçiye yüksəkkeyfiyyəti xidmət göstərir. 2017-ci ildə keçirilmiş mobil rabitə şəbəkələrinin müqayisəli testlərinə əsasən “nar” şəbəkəsi mobil zəng xidmətlərinin göstərilməsi üzrə ölkədə ən yüksək nəticəyə nail olub. Sınaqları test xidmətləri üzrə müstəqil beynəlxalq şirkət olan “P3 Communications” keçirib və sınaq metodologiyası əhatəli xidmətlər üzrə müştəri təcrübəsinə əsaslanıb.

Dünyada 2 trilyon dollarlıq bazar payına malik olan “Halal qida” markası...

Hər hansı et və et məhsulu alarkən, gözü müz ilk növbədə onun üzərində “Halal” etiketini axtarır. Ancaq indi malın üzərinə bu etiketin vurulması da yetərli deyil. Çünkü onun hansı şərtlərlə verilməsi ilə bağlı da müəmmələr çoxdur. Halal qida təkcə tərkibində İslam dinində haram buyurulan məhsulların qatılmaması deyil, həm də təmiz şəraitdə hazırlanması, düzgün kəsim qaydasına riayət olunmasıdır.

Bəs görsən, dünyada “Halal” sertifikati ilə istehsal olunmuş məhsullar varmı, onlara tələbat nə qədərdir?

Mövzü ilə bağlı “Yeni Müsavat”a danışan iqtisadçı ekspert Vüsalə Əhmədova deyir ki, “Halal qida” sertifikatına malik məhsullar qlobal iqtisadiyyatda 2 trilyon dollarlıq bazar payına malikdir: “Qanuni, etibarlı mənasını daşıyan ərəb mənşəli “halal” sözü çoxlarımıza məlumdur. Müsəlman dinində bəzi istisnalarda demək olar ki, bütün saf və təmiz qidalara halal sayılır. Məsələn, donuz əti və donuz məhsulları, ət yeyən heyvanların, sürünlərin, kəsimdən əvvəl olmış və ya islami qaydalara müvafiq kəsilməmiş heyvanların əti, yirtici quşlar, həşəratlar, şərab, etil spirti və digər spirti içkiler İslam dinində haram buyurulur. Sözün fəlsəfəsinə varsaq, insan sağlığının zərər görməməsi və ya zərərlənməmə üçün dinin tövsiyesi kimi də ifadə edə bilərik.

Halal sertifikatlaşdırılmasına gəlincə, mötəbər, səlahiyyətli və qərəzsiz bir qurum tərəfindən istehsalın təftiş olunması, halal standartına uyğun istehsalın həyata keçirildiyinin təsdiqi və buna müvafiq də rəsmi sertifikatın verilməsi prosesidir. Onu qeyd edim ki, qidalarda halal şərti ilə yanaşı və həttə daha önəmlisi gigiyenik teleblərə uyğunluq və təmizlik olmalıdır”.

İqtisadçının sözlərinə görə, halal sertifikatlı qidaların 80%-nin istehsalçıları müsəlmanlar deyil: “Hərədən sual olunur ki, “Halal” sertifikatına ehtiyac varmı? Dünyada yaşayın 1,5 milyard müsəlmanın ekseriyəti və ya halal qida istehsalçılarının etmək istəyən bir qismən insanlar halal standartına malik qida məhsullarına üstünlük verirler. Bəzi mənbələrdə halal məhsullara olan tələbin dünyada 200 milyard ABŞ dolları keçdiyi qeyd edilir. Dünyada getdikcə artan “Halal qida” sertifikatına malik məhsullar qlobal iqtisadiyyatda 2 trilyon dollarlıq bazar payına malikdir. Avropada isə “Halal qida” bazarı 67 milyon avro təşkil edir. Hansı müəssisə bu bazardan pay almaq istəmək ki. Amerikadan Çinə, İ-

veçredən Cənubi Afrikaya dek bir çox ölkələrdə halal sertifikat verən qurumların olduğu, bir sıra dünyaca meşhur qida markalarının da (xüsusilə də fast-food şəbəkələrinin) “Halal” sertifikatı aldıqları məlumdur. Müsəlman istehlakçılar xıtab edən halal sertifikatlı qidaların 80%-nin istehsalçılarının müsəlmanlar olmadığını bilirdinizmi? Bir sıra müsəlman ölkələri “Halal” sertifikatı olmayan məhsulların ölkələrinə idxlənə qadağın qoymaları coğrafiyalarda (məsələn: Tayland, Cənubi Afrika, Çin və s.) qidaların halallıq baxımından bir-birilərindən fərqləndirilməsi üçün ortaya atılmış üsul idi. Əfsuslus olsun ki, yaxşı niyyətə yaradılmış bu standartın hazırlığı nöqtə acınacaqdır. Müsəlmanların istə azlıq və istərədə çoxluq təşkil etdiyi bir çox ölkələrdə sözde “halal sertifikat” verən yüzlər müəssisələrə təsis edilmiş, hansı ki, bu qurumlar 3-5 min dollara “halal sertifikat” adı altında kağız parçası paylaşıqla və etiketin üzərinə bir tek “halal” sözünü yazmaqla məşğuldurlar. Hər neçə olsa da “halal standartı xəstəliyinə tutulmuş” bir müsəlmanın məsələnin dərinliyinə varmaq və istehlak etdiyi məhsulların mənşəyi ilə maraqlanmaq kimi bir istəyi zətən yoxdur”.

personal tərəfindən təftiş həyata keçirilmelidir.

“Halal” sertifikatı ilk olaraq müsəlmanlarla qeyri dirlərdən olan insanların birgə yaşadıqları coğrafiyalarda (məsələn: Tayland, Cənubi Afrika, Çin və s.) qidaların halallıq baxımından bir-birilərindən fərqləndirilməsi üçün ortaya atılmış üsul idi. Əfsuslus olsun ki, yaxşı niyyətə yaradılmış bu standartın hazırlığı nöqtə acınacaqdır. Müsəlmanların istə azlıq və istərədə çoxluq təşkil etdiyi bir çox ölkələrdə sözde “halal sertifikat” verən yüzlər müəssisələrə təsis edilmiş, hansı ki, bu qurumlar 3-5 min dollara “halal sertifikat” adı altında kağız parçası paylaşıqla və etiketin üzərinə bir tek “halal” sözünü yazmaqla məşğuldurlar. Hər neçə olsa da “halal standartı xəstəliyinə tutulmuş” bir müsəlmanın məsələnin dərinliyinə varmaq və istehlak etdiyi məhsulların mənşəyi ilə maraqlanmaq kimi bir istəyi zətən yoxdur”.

V.Əhmədova vurguladı ki, fürsətçilərin tək dərdi 2 trilyon dollarlıq bazardan daha çox pay almayıdır: “Dünyada isə həkim global güclər bu bazarı ellərinə keçirmək üzərdir. Məsə-

lən, ABŞ-da bir sertifikatlaşdırma qurumunun dünyanın ikinci böyük lıkörlü şokolad istehsalçısına “halal sertifikat” verdiyi də məlumdur. Azərbaycanda da vəziyyət analojiidir. Önce onu deyim ki, ölkəmizdə “halal qida” dedikdə ağla ilk gələn tərkibində donuz əti olmayan kolbasadır. Ümumiyyətlə, yerli müəssisələrdəki istehsalın halal olub-olmadığını necə müəyəyen etmək olar? Məsələn, istehlakçıların həmin müəssisələrə sərbəst ekskursiya etməsi və ya istehsal prosesinin online izlənməsi təmin oluna bilər. Həzirdə demek olar ki, vəziyyət bu müəssisələrde işləyənlərin mərhemətinə və vicdanına qalır. Bu gün Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsində qeydiyyatdan keçmiş “AzeSERT-HALAL” MMC adlı qurum məhsullarla “halal sertifikat” vermekdədir. Qeyd olunan qurumun sertifikatları müəssisələrə pulla satmadığına kim zəmanet verir? Buna görə də ölkəmizdə “Halal” mal nişanı ilə istehsal olunan məhsullarla bağlı qeyri-müəyəyenlik hələ də qalmadadır”.

□ Nərgiz LİFTİYEVA

“Yeni Müsavat”

Müğənni Abbas Bağırov köməkçisini həbs etdirdi

Tənimmiş müğənni Abbas Bağırovun köməkçisi isləmiş Mehrəliyev Orxan Bayram oğlu həbs edilib. Oxu.az-in adət etdiyi məlumatə görə, O.Mehrəliyev külli miqdardadə dələduzluqda taqşırılı bilinir.

Cinayət işi üzrə zərərçəkmiş şəxslərdən biri Abbas Bağırovun özündür.

Belə ki, Orxan Mehrəliyev müğənninin etibarından sui-istifadə edərək, ona məxsus Yasamal rayonunun Şahbazi küçəsində yerləşən dayarı 35 min manat olan torpaq sahəsinə ələ keçirib.

Bundan sonra A.Bağırov köməkçisi bərəsində hüquq-mühafizə orqanlarına müraciət edib.

Qeyd edək ki, dələduzluq faktı üzrə dörd nəfər zərərçəkmiş şəxs var.

Yaxın günlərdə Bakı şəhərinin inzibati ərazi-sində dayanma, durma və parklanma qaydalarını pozmuş nəqliyyat vasitələrinin İnzibati Xətalar Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş hallarda və qaydada mühafizə edilən duracağa aparılması prosesine başlanılıcaq.

Bakı Nəqliyyat Agentliyinin bununla bağlı yaydığı açıqlamaya görə, İnzibati Xətalar Məcəlləsinin 346.1 (Dayanma və ya durma qaydalarını pozmağa görə - iyirmi manat məbləğində cərimə edilir) və ya 346.2-ci (Ümumi istifadədə olan nəqliyyat vasitələrinin dayanacaq meydançasında və ya 5.12, 5.13 yol nişanlarından 15 metrdən az yaxınlıqda digər nəqliyyat va-

Bakı Neqliyyat Agentliyinin lağvı təklif edilir

Nəqliyyatın idarə edilməsi üzrə bir-birini təkrarlayan qurumlar var; parklanma xaosu paytaxt sakinlərini bezdirib

sitelərinin dayanmasına və ya durmasına görə - qırx manat məbləğində cərimə edilir) maddələrində nəzərdə tutulmuş inzibati xətanı töretnmiş şəxs nəqliyyat vasitəsinin yanında olmadığı və həmin nəqliyyat vasitəsi yol hərəkəti və piyadaların hərəketinə maneə yaratdığı hallarda, habelə bu Məcəllənin 346-1.5-ci maddəsində (nəqliyyat vasitəsinin 24 saatdan artıq parklanma yerində saxlanılmasına görə - iyirmi manat məbləğində cərimə edilir) nəzərdə tutulmuş hallarda, inzibati xəta töretnmiş şəxsin iştirakı olmadan foto və ya video çəkiliş aparılmaqla nəqliyyat vasitəsinin istifadəçisi barədə inzibati tənbeх vermə haqqında qərar tərtib edilir və

nəqliyyat vasitəsi mühafizə edilən duracağa aparılır. Bu halda inzibati tənbəh vermə haqqında qərarda nəqliyyat vasitəsinin aparıldığı duracağın ünvanı göstərilir. Həmin qərar dərhal müvafiq icra həkimiyəti orqanının mərkəzi informasiya sistemində yerləşdirilir və barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxsə həmin qərar barədə bu Məcəllənin 125.2-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş qaydada məlumat verilir.

Agentliyin bu açıqlaması ictimaiyyət arasında ciddi nərazılıqlarla qarşılanıb. Xüsusi-

sile sosial şəbəkələrdə evakuatorların yenidən fəaliyyətə başlayacağı xəbəri ətrafında müzakirələr açılıb. Bir çox istifadəçilər agentliyin özündən əvvəlki qurum kimi, qanunvericiliyin tələblərini nəzərə almadan dayanma-durma və parkinq qaydalarını pozan bütün avtomobiləri evakuasiya edəcəyini bildiriblər. Buna əsas verən isə odur ki, BNA paytaxtda normal park xidmətləri, parkinqlər yaratmadan yanvarın əvvəlindən etibarən dayanma-durma qaydalarını pozan sürücülərə qarşı inzibati protokollar yazımağa başlayıb. Bu prosesdən narazılıqların yaşandığı bir şəraitdə qurumun evakuasiyaya da başlamaq qərarı etirazlara səbəb olub.

Hüquqşunas Ərşad Hüseynov isə hesab edir ki, dəyanma-durma, parklanma qaydalarını pozmayan sürücülərin BNA-nın qərarının icrasına başlanmadan ona etiraz etməsi başadışülən deyil: "Evakuasiya addımı bütün ölkələrdə tətbiq olunur. Lakin qanunvericiliyin tələbləri nəzərə alınmaqla. Bizdə hələ Bakı Nəqliyyat Agentliyi evakuasiyaya başlamayıb, amma narazılıq edirlər. Ölkə qanunvericiliyində avtomobilərin hansı hallarda evaku-

durma və parklanma qaydalarını pozan sürücülərə qarşı mübarizə tədbirlərinə başlayılb. Bu məqsədlə mətəronun "Nəriman Nərimanov" və "Gənclik" stansiyalarının ətrafında reyd keçirilib. Reyd zamanı dayanma-ve durma qaydalarını pozan, xüsusən də nəqliyyat vasitəsinə 2-ci, bəzi hallarda isə 3-cü cərgədə park edən avtobus dayanacaq məntəqəsinin ərazisində dayanan avtonəqliyyat vasitələri müvəyyən edilərək sürücülər

bilinen hər hansı halarda evakü-
asiya ediləcəyi dəqiq müey-
yənləşdirilib. Agentliyin bu tə-
ləbləri pozacaqını düşünmü-
şeyin cənərək suradıl-

rəm".

Ə.Hüseynovun sözlərinə görə, avtomobil o halda evakuasiya edile bilər ki, sürücü maşını qoyub gedir və o, digər hərəkət iştirakçılara ciddi manəə, yaxud tixac yaradır: "Bu hallardan kənarda Nəqliyyat Agentliyinin avtomobilləri evakuasiya etməyəcəyini düşünürəm. Bakıda elə yerlər var ki, qarşısında 2-3 cərgə avtomobil saxlayırlar, yoldan keçmək belə olmur. Bu kimi yerlərdə evakuasiya zəruri şərtə çevrilir. Sürücülər intizamlı olarlarsa, evakuasiyaya ehtiyac qalmaz".

edilib. Bununla yanaşı, sənişinləri dayanacaq məntəqəsinin müəyyən edilmiş ərazisində kənarda mindirib və ya düşüren avtobus sürücüləri də İnzibati Xətalar Məcəlləsinin 346.3-cü maddəsinə əsasən cərimə ediliblər: "Bakı Nəqliyyat Agentliyi bir daha sürücülər yol hərəkəti qaydalarına əməl etməyə, nəqliyyat və sitesini idarə edərkən digər hərəkət iştirakçılarına qarşı anlayışlı olmağa dəvət edir. Məlumat üçün bildiririk ki, sürücülərin dayanma və durma qaydalarına əməl etməsi üçün inzibati tətbiqət

Bakı Nəqliyyat Agentliyindən verilən məlumatə görə, qurum paytaxtın inzibati ərazisində dayanma, durma və parklanma qaydaları üçün inzibati tədbirləri ilə yanaşı maarifləndirmə, habelə hərəkətin təşkilindəki qüsurların araşdırılması və qaldırılması işləri da aparılmaqdadır".

lарынан поzan sürücülөrө qar-
şı mübarizə tədbirlerinə başlayıb. Bu məqsədlə met-
ronun “Nəriman Nərima-
nov” və “Gənclik” stansiyalarının etrafında reyd keçiri-
lib. Reyd zamanı dayanma
və durma qaydalarını po-
zan, xüsusən də nəqliyyat
vasitəsini 2-ci, bəzi hallarda
isə 3-cü cərgədə park edən,
avtobus dayanacaq məntə-
qəsinin ərazisində davanan

avtonəqliyyat vasitələri mü-
əyyən edilərək sürücülər
barəsində İnzibati Xətalar
Məccələsinin 346-cı maddə-
sinə əsasən cərimə tətbiq
BNA İdarə Heyətinin səd-
ri Vüsal Kərimli isə bildirib ki
rəhbərlik etdiyi qurum tərə-
findən aparılan araşdırma
larda şəhər mərkəzində 10

minə yaxın yerüstü parkinq
olduğu müyyənleşib. Onun
sözlərinə görə, hazırda 480
yerüstü parkinq rəsmiləşdi-
rilib, digər rəsmiləsdirmələr
üçün Bakı Şəhər İcra Haki-
miyyəti və Dövlət Yol Polisi
İdarəsi ilə danışıqlar gedir.

Qurum rəhbəri bildirib ki,
hələlik parkinq qiymətləri mü-
əyyənləşməyib: "Bizim tərəfi-

sonra ödənişli olacaq. Hələlik

Nazirlər Kabinetinin yanında əlavə bir qrumun saxlanılması beşinci təkəri xatırladır”.

Ekspertin fikrincə, BNA fəaliyyəti dövründə ictimai nəqliyyatın keyfiyyətində və məzmununda heç bir müsbət dəyişiklik edə bilməyib: “Bələ görünür ki, BNA tıxac probleminin həllini parkinq yerlərinin sayının azaldılması və cərimə yükünün artırılmasında görür. Agentlik bu yaxınlarda 100-dən çox parkinq yerinin bağlanması haqqında açıqlama verib. Parkinq yerlərinin sayının onsuz da az olduğu bir zamanda beş bir addımın atılması absurddur”.

S.İsmayılin sözlerinə görə,
Bakı piyada üçün heç bir

yeraltı parkinqlərin də təhvil-təslimi davam edir.

Təbii olaraq qiymətlərə baxılacaq. Çünkü əvvəlki qırımun müyyəyən etdiyi qiymətləri saxlaya bilmişik. Bəziləri sosial şəbəkələrdə bildirir ki, parkinq qiymətləri bahalaşıb. Hələlik qiymətlər təsdiqlənməyib. Amma 1 aya avtomobil üçün 30 manatlıq ödəniş iqtisadi cəhətdən olduqca səmərəsizdir".

V. Kərimli bildirib ki, həzirda Bakıda yerüstü parklanmalardan yığılan pulların Bakı Nəqliyyat Agentliyinə heç bir aidiyyəti yoxdur: “Həmin parkalanmalardan yığılan pullar qeyri-qanunidir. Bundan bizim xəberimiz yoxdur. Biz Nazirlər Kabinetini pariking qiymətlərini təsdiqləyəndən sonra yeni qiymətlər tətbiq edərək parklanmalara nəzarət edəcəyik”.

İqtisadçı-ekspert Samir İsmayılov isə hesab edir ki, BNA-nın fəaliyyətinə, ümumiyyətə, ehtiyac yoxdur: "Dövlət orqanlarının strukturunun optimallaşdırılması və idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi tədbirləri çərçivəsində ləğv olunmalı qurumlardan biri Bakı Nəqliyyat Agentliyidir (BNA). DYP, Dövlət Avto-

infrastruktur olmayan nadir paytaxtlardan biridir: "Misal üçün, Bakıda eksər keçidlərdə piyadalar üçün svetaforlar ya nəzərdə tutulmayıb, ya işləmir, ya da mövcud tələblərə cavab vermir. Şəhərin lap mərkəzində səkili yoxdur, ya da bağlanıb. BNA bu problemi həll etmək əvəzinə, səki olan ərazi-lərdə dəmir direklər və məhəccərlər qurur. Bakı yollarında qurasdırılan yüksək bordürlər

qarşılama yaradı. Bordular onusuz da avtomobilərin qapılılarını, arxa və ya qabaq panelərini şikəst edib. Belə bir dirəkləri səkiler olmayan yerdə quraşdırmaq əvəzinə, hündür bordürlərlə təchiz olunmuş səkilərin üstündə quraşdırırlar. Nobel, Babək və Heydər Əliyev kimi böyük prospektlərdə piyada keçidlerinin sayı qanunvericiliyin tələblərinə cavab vermir. Bu prospektləri hər gün keçən yüzlərlə insan öz həyatını risk altına qoyur.

BNA-nın yeganə gördüyü müsbət iş pandusların quraşdırılmasıdır. Amma məsələ burasındadır ki, yolları və səkiləri inşa edən icraçı elə pandusu da düzəltməlidir. Əks halda, bize gecikmiş panduslar çox baha başa gelir. Ümumiyyətlə, pandusların 20 il-dən sonra yada düşməsinin özü maraqlıdır".

**Dünya SAKÌT,
"Yeni Müsavat"**

ÜSAVAT

Son səhifə

N 17 (7187) 24 yanvar 2019

Xəstəyə antibiotik vurdu, məhkəməyə verildi

Azheimer xəstəliyindən dünyasını dəyişən amerikalı kişinin ailəsi həkimi məhkəməyə verib. Buna səbəb həkimin onun həyatını daha bir ay uzatmaq üçün antibiotik müalicəsi tətbiq etməsi olub.

Nyu-York sakini Gerald Qrinberq öz xəstəliyin barədə 2010-cu ildə xəbər tutub. Bundan bir il sonra, 63 yaşı olanda vəsiyyətini yazib. Vəsiyyətdə xahiş edib ki, damar daxilinə iynələr və antibiotiklər vurdurulmasın. 2016-ci ildə xəstəliyinin inkişaf etməsindən sonra o, arvadını və oğullarını tanımadı.

Məhkəmə sənədlərinə əsasən, 2016-ci ilin noyabrında Qrinberq xəstəxanaya qoyulub, onun müalicəsi ilə həkim Dieqo Eskobar məşgül olub. Patiətin ailəsi bildirib ki, onun durumu fiziki və əqli qabiliyyətini bərpə etməyə imkan vermir. Ona görə də Qrinberqın yaxınları onun ölməsinə razı olublar və vəsiyyətinin bir su retini də həkimə veriblər.

Xəstənin yazdığı vəsiyyətnaməyə baxmayaq, Eskobar onu bir neçə analizdən keçirib və vəndaxılı antibiotiklər yazib. İlk diaqnoz onu göstəridi ki, patiən dörd aydan az yaşayacaq. Amma dərmanlar fəsad verdiyi üçün bir ay sonra dünyasını dəyişib.

Lotereya həvəskarı olduğu üçün gözünü itirdi

Nigeriyanın Delta statı sakini lotereya həvəskarı olduğu üçün gözünü itirib. Buna səbəb ona qalibiyət vəd edən iksir olub. Bu barədə "Pulse" nəşri məlumat verib. 27 yaşındaki Emmanuel Okachi lotereyanı tez-tez oynasa da, heç vaxt qalib olmayıb. O qərar verib ki, qalibiyət üçün fövqəltəbii köməyə ehtiyac duyur. Ona görə də Oqvasi-Uku şəhərinin yaxınlığında İşhiaqu kəndində yaşayan sehrbaza müraciət etməyi qərarlaşdırıb. Sehrbaz da ona sehrli görüntü verən və şanslı nömrələri görməyə kömək edən bir iksir hazırlayıb. Bunu etmək üçün onu içməli və gözlərinə sürtməli idi. Okachi sehrbazın tapşırıqlarını yerinə yetirib və satın alınan qarışığı istifadə etmə-

ya başlayıb. Tezliklə iksiri narahatlığa səbəb olduğu fərq edib. Onun sol gözü şüşib və lotereya sevdalısı xəstəxanaya yollanıb. Həkimlər ona kömək edə bilməyib və neticədə gözünü itirib.

Amma Ayida iynələrin 97 faizi tökülmüşdü".

Kirpi donub, acib və susluqdan əziyyət çəkib. Adəten oktyabrda bu heyvanlar gizlənilər və aprele qədər öz yuvalarından çıxmırlar. Ancaq hava isinəndə, havanın temperaturu 15 dərəcəyə çatanda üzə çıxırlar: "Biz onun qabağına pişik yeməyi qoymuşduq və o, ondan çoxlu yedi. Bundan başqa, dörd dəqiqə boyanca su içdi".

Heyvan müdafiəçiləri hesab edir ki, heyvanı qulağına girən parazitlər narahat edib. Parazitlər, soyuq və qızılalanma onun həyəcanlanması, iynələrinin tökülməsinə səbəb olub. Hill ümidi edir ki, bir ay sonra onun yeni iynələri çıxaq. Kirpiyə gündəlik aloe masajı edilir ki, qan dövrəni yaxşılaşdırır. Bundan başqa, həftədə bir dəfə də xüsusi, antibakterial şampunla yuyurlar. O, sağalan kimi azad şəkildə təbiətə buraxılacaq.

Kirpi stresa girdi, iynələri töküldü

Britaniyanın Maç-Venlok şəhərində heyvan müdafiəçiləri stressdən bütün iynələri tökülen kirpini müalicə etməye çalışırlar. Onlar onu "ayı" adlandırlıblar. Bu barədə "Daily Mail" nəşri xəbər verir. "Cuan Wildlife Rescue" adlı heyvanları müdafiə təşkilatının nümayəndəsi Fran Hill deyir ki, onlar ilk dəfədir ki, belə ağır hadisə ilə qarşılaşırlar: "Mən bu təşkilatda 10 ildir ki, çalışıram və bu güne qədər yeddi-səkkiz kirpi görmüşəm. Amma situasiya heç vaxt indiki qədər ağır olmamışdı. O kirpiler iynələrinin 65-70 faizini itirmişdilər.

Təsisçi: Rauf ARIFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYXAN

"Yeni Müsavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib,
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmış.
Müəlliflərə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı Şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cı mahallə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elşad MƏMMƏDLİ
Lisenziya N: B 114
SAYI: 5.100

QOÇ - İstər qarşılıqlı münasibətlərdə, istərsə də iş prinsipində nailiyətləriniz arta bilər. Amma axşama doğru bəzi bədxahlar əşəblərinizi tarıma çəke bilər. Odur ki, sərt reaksiya verməməlisiniz.

BUĞA - Saat 11-15 aralığında yeni simalarla görüşləriniz, uğurlu sövdələşmələriniz gözlənilir. Nəticənin hədsiz dərəcədə uğurlu olmasını nəzərə alıb proqnozumuzun reallaşmasına çalışın. Hər mənada aktiv olun.

ƏKİZLƏR - Gündün birinci yarısını müəyyən qədər gərginlik içerisinde başa vura bilərsiniz. Xüsusən də fəaliyyət zəminində bəzi xoşagelməzliliklər mümkündür. Amma hər halda, tədbiri olmalıdır.

XƏRÇƏNG - Qarşida duran bir ayın perspektivlərində yararlanmaq üçün addımlar atmağa başlayın. Xırda məişət problemlərinə, eyni zamanda dedi-qoduya əbəs yerə vaxt itirməyin. Təklifləri qəbul edin.

ŞİR - Ciddi məsələlərin həllində gözləmə mövqeyi tutmayın. Nəzərə alın ki, vaxt dardır və şansları qaćırmaq sizə uzun müddət sıxıntı verə bilər. Gümanınız gələn hər kəsə üz tutun.

QIZ - Yaxşı olar ki, vacib işlerinizi saat 16-ya qədər yekunlaşdırırsınız. Çünkü sonrakı saatlarda passivlik mümkündür. Yeni işgüzar sövdələşmələrdə iştirakınız səmərə verə bilər.

TƏRƏZİ - Yersiz risklərdən uzaq olun. Əgər iştirakçısı olduğunuz situasiyaları dərindən duymursunuzsa, inandığınız adamların məsləhətlərindən yararlanın. Vaxtınız əyləncələrə itirməyin.

ƏQRƏB - Maliyyə problemlərinizin mövcudluğuna baxmayaq, bu gündən razı qalaçaqsınız. Çalışın ki, görəcəyiniz işləri sistem halına salasınız. Qətiyyən tələskənliyə yol verməyin!

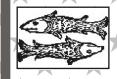
OXATAN - Bir neçə günlük süstlükdən sonra işləriniz artacaq. Xüsusən də nahardan sonra bərk yorulacağıınız gözlənilsə də, zəhmətinizin bəhrəsini mütləq görəcəksiniz. Aile üzvlərinizə hörmət edin.

ÖGLAQ - Qərarlarınızda obyektiv olduğunu təqdirdə mübarizədən çəkinməyin. Amma elə edin ki, ətrafinizdə olanlar doğru yol tutduğunuzu qəbul etsin. Pulla bağlı sıxıntılarınız azala bilər.

SUTÖKƏN - İxtiyarınızda olan bu tarixdə tamamilə məxfi davranış nümayiş etdirməlisiniz. Belə ki, nəzərdə tutduğunuz planları, məqsəd və arzuları mümkün qədər ətrafinizdə olanlara deməməlisiniz.

BALIQLAR - Yaxşı olar ki, bu təqvimim bütünlükle qarşılıqlı münasibətlərin tənzimlənməsinə həsr edəsiniz. Çünkü ulduzlar maliyyə və fəaliyyət sahəsində müəyyən gərginlik və edir.

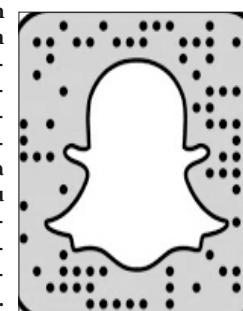
Unutmayın, Tanrı ulduzlarından daha yüksəkdə durur!

Sərxos sürücü canlı yayında qəzaya düşdü

Avstraliya polisi sərxos xəmm sürüşünün maşın idarə edərən canlı yayına çıxmamasını aşkarlaşdı. Polis bunu oks etdirən videoyu yayımlayıb. Viktoriya statı polisi bildirib ki, bu videonu yayımlamaqda məqsəd sərxos veziyətde və olunda telefonla maşın sürmənin necə təhlükəli olduğunu nümayiş etdirmək istəyib. Qız Avstraliyanın Viktoriya statının yolları üzrə hərəkət edib və yaşadıqlarını Snapchat sosial şəbəkəsi vasitəsilə canlı yayımlayıb. Sefer 19 yaşlı qızın qəza törfəsi və telefonun ekranını sindirməsi ilə yekunlaşdır. Onun qanında spirin miqdarı isə normadan 3 dəfə artıq olub.

2017-ci ilin dekabr ayında qız sərxos veziyətdə, mobil telefonla, sürəti maşın idarə etdiyinə görə məhkəmə qarşısına çıxb. Həmin vaxt onu 4 il müddətinə sürücülük hüququndan məhrum edərək, 2 min Avstraliya dolları məbləğində pul cəriməsi veriblər.

Səhifəni hazırladı: SELCAN